

# NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

---

DELEGATURA W RZESZOWIE

LRZ-41108/08, LRZ-4114-03-01/09

Nr ewid. 48/2011/I/08/008/I/09/003/LRZ

Informacja  
o wynikach kontroli  
prawidłowości działań Służby Celnej  
i Ministra Finansów w zakresie  
wprowadzania na polski obszar celny,  
przez kolejowe przejście graniczne  
w Przemyślu, towarów zawierających  
alkohol etylowy, w latach 2003-2007

Warszawa kwiecień 2011 r.

---

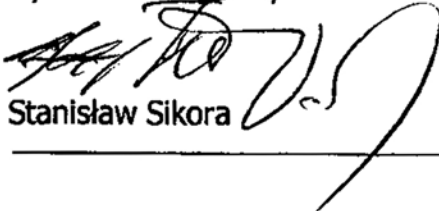
**Misją** Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej

---

**Wizją** Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa

---

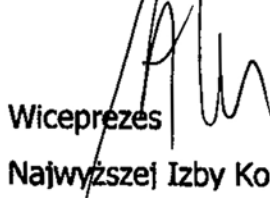
Dyrektor Delegatury

  
Stanisław Sikora

---

Akceptuję:

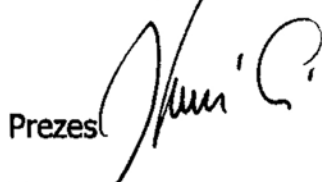
Stanisław Jarczyk

  
Wiceprezes  
Najwyższej Izby Kontroli

---

Zatwierdzam:

Jacek Jezierski

  
Prezes

Najwyższej Izby Kontroli

Dnia, 29 kwietnia 2011 r.

---

Najwyższa Izba Kontroli  
ul. Filtrowa 57  
02-056 Warszawa  
tel. (22) 444-50-00  
[www.nik.gov.pl](http://www.nik.gov.pl)

# Spis treści

<b>1. Wprowadzenie.....</b>	<b>4</b>
<b>2. Podsumowanie wyników kontroli .....</b>	<b>6</b>
2.1. Ogólna ocena kontrolowanej działalności.....	6
2.2. Synteza wyników kontroli .....	7
2.3. Uwagi końcowe i wnioski .....	8
<b>3. Ważniejsze wyniki kontroli.....</b>	<b>10</b>
3.1. Charakterystyka stanu prawnego oraz uwarunkowań ekonomicznych i organizacyjnych.....	10
3.2. Istotne ustalenia kontroli .....	15
3.2.1. Wprowadzanie towarów zawierających alkohol etylowy na polski (Wspólnotowy) obszar celny .....	15
3.2.2. Nadzór i kontrola organów Służby Celnej i Ministerstwa Finansów związana z importem alkoholu etylowego .....	20
3.2.3. Skutki nieprawidłowości i osoby odpowiedzialne .....	28
<b>4. Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli.....</b>	<b>30</b>
4.1. Postępowanie kontrolne i działania podjęte po zakończeniu kontroli.....	30
<b>5. Załączniki .....</b>	<b>36</b>
5.1. Wykaz skontrolowanych podmiotów oraz osób zajmujących kierownicze stanowiska, odpowiedzialnych za kontrolowaną działalność .....	36
5.2. Wykaz podstawowych aktów prawnych .....	38
5.3. Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli.....	39
5.4. Wybrane dokumenty z akt kontroli .....	40

## 1. Wprowadzenie

### 1.1.

Numer kontroli: I/08/008, I/09/003.

### 1.2.

Temat kontroli: **prawidłowość działań Służby Celnej i Ministra Finansów w zakresie wprowadzania na polski obszar celny, przez kolejowe przejście graniczne w Przemysłu, towarów zawierających alkohol etylowy, w latach 2003-2007.**

### 1.3.

Kontrola została podjęta z inicjatywy własnej Najwyższej Izby Kontroli.

Delegatura NIK w Rzeszowie przeprowadziła w 2008 r. w Urzędzie Celnym w Przemysłu i w Izbie Celnej w Przemysłu 2 kontrole dotyczące *prawidłowości działań Służby Celnej w zakresie wprowadzania na polski obszar celny skażonego alkoholu etylowego przez kolejowe przejście graniczne w Medyce w latach 2005-2007 (I/08/008).*

W kontrolach tych ustalono m.in., że w badanym okresie nie wymierzano i nie pobierano podatku akcyzowego i innych należności w związku z przywozem z Ukrainy towarów zawierających alkohol etylowy, a deklarowanych przez importerów jako płyny do spryskiwaczy szyb samochodowych lub środki przeciwoślodzeniowe, klasyfikowane do kodu CN 3820 00 00.

Ze względu na to, iż Minister Finansów, jako właściwy do spraw finansów publicznych, sprawował nadzór w sprawach, w których właściwe są organy celne - odrębną kontrolą objęto także Ministerstwo Finansów w zakresie *prawidłowości naliczania i pobierania opłat celnych i innych należności w związku z importem spirytusu w latach 2003-2007 (kontrola I/09/003).*

### 1.4.

Celem kontroli było dokonanie oceny prawidłowości działań organów Służby Celnej oraz Ministerstwa Finansów, związanych z importem do Polski alkoholu etylowego, a w szczególności zbadanie:

a) wydawania przez organy celne i Ministerstwo Finansów zaleceń i opinii związanych z dopuszczaniem do obrotu towarów klasyfikowanych do kodu CN 3820 00 00 oraz w zakresie klasyfikacji płynów do spryskiwaczy szyb samochodowych i płynów przeciwoślodzeniowych;

- b) wielkości importu do Polski środków zapobiegających zamarzaniu i pozostałych płynów usuwających oblodzenie, zawierających w swym składzie alkohol etylowy;
- c) prawidłowości naliczania i pobierania podatku akcyzowego i innych należności związanych z importem płynów do spryskiwaczy szyb samochodowych i środków przeciwoblodzeniowych, zawierających w swym składzie alkohol etylowy;
- d) prawidłowości działań kontrolnych i nadzorczych Ministra Finansów, w zakresie wprowadzania na polski obszar celny towarów klasyfikowanych do kodu CN 3820 00 00.

### **1.5.**

Podstawę przeprowadzenia kontroli we wszystkich jednostkach stanowił art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. *o Najwyższej Izbie Kontroli*<sup>1</sup>. Zgodnie z art. 5 ust 1 ustawy o NIK kontrole przeprowadzone zostały pod względem legalności, gospodarności, celowości i rzetelności.

### **1.6.**

Okres objęty badaniami kontrolnymi w Urzędzie Celnym w Przemysłu i Izbie Celnej w Przemysłu obejmował lata 2005-2007, zaś w Ministerstwie Finansów lata 2003-2007.

### **1.7.**

Kontrola w Urzędzie Celnym w Przemysłu została przeprowadzona w okresie od dnia 5 sierpnia 2008 r. do dnia 7 stycznia 2009 r., kontrola w Izbie Celnej w Przemysłu w okresie od dnia 3 listopada 2008 r. do dnia 7 stycznia 2009 r. Kontrolę w Ministerstwie Finansów przeprowadzono w okresie od dnia 2 marca 2009 r. do dnia 9 października 2009 r.

---

<sup>1</sup> Dz. U. z 2007 r., Nr 231, poz. 1701 ze zm.

## **2. Podsumowanie wyników kontroli**

### **2.1. Ogólna ocena kontrolowanej działalności**

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia działania Urzędu Celnego w Przemysłu w latach 2005-2007 przy wprowadzaniu na obszar celny Wspólnoty Europejskiej przez kolejowe przejście graniczne w Przemysłu (Oddział Celny Medyka-Żurawica) importowanych z Ukrainy wyrobów zawierających w swym składzie alkohol etylowy, w szczególności w zakresie dokonywania wymiaru i poboru podatku akcyzowego i cła.

Realizowana przez Izbę Celną w Przemysłu polityka celna państwa i nadzór nad Naczelnikiem Urzędu Celnego w Przemysłu, w zakresie wykonywania przez niego zadań związanych z wymiarem i poborem należności budżetowych w latach 2005-2007 - były nieprawidłowe.

Minister Finansów nieprawidłowo nadzorował organy celne, właściwe w zakresie wymiaru i poboru podatku akcyzowego, opłat celnych i innych należności, w związku z importem do Polski alkoholu etylowego w latach 2004-2007.

We wskazanym okresie nie naliczono i nie pobierano podatku akcyzowego i innych należności od importowanego alkoholu etylowego zawartego w wyrobach akcyzowych, potocznie nazywanych przez przedsiębiorców koncentratami płynów do spryskiwaczy szyb samochodowych lub płynami przeciwołdzeniowymi, co było działaniem nielegalnym i bezpośrednio wpływało negatywnie na realizację budżetu państwa, w zakresie ustalonym dla organów celnych.

Wartość niepobranego podatku akcyzowego i innych należności w związku z importem wskazanych wyżej towarów w latach 2004-2007 oszacowana została na kwotę ok. 2.785.148.680 zł. Kwota ta, w ocenie Najwyższej Izby Kontroli, stanowi zaniżenie dochodów Skarbu Państwa, w wielkich rozmiarach.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli kontrolowana działalność organów Służby Celnej wszystkich szczebli stwarzała możliwość wystąpienia zjawisk korupcyjnych na wielką skalę.

## 2.2. Synteza wyników kontroli

### 2.2.1.

W okresie od dnia 1 maja 2004 r. do dnia 23 listopada 2007 r. w Urzędzie Celnym w Przemysłu – wbrew obowiązującym przepisom prawa nie wymierzano i nie pobierano podatku akcyzowego i innych należności od importowanych z Ukrainy, przez kolejowe przejście graniczne w Przemysłu, towarów akcyzowych zawierających alkohol etylowy, a deklarowanych przez importerów jako koncentraty płynów do spryskiwaczy i płyny usuwające oblodzenie, w łącznej kwocie ok. 2.720.313.760 zł (w tym: podatek akcyzowy ok. 2.210.233.100 zł, cło ok. 19.549.605 zł oraz podatek od towarów i usług w kwocie ok. 490.531.055 zł).

Z kontroli przeprowadzonej w Ministerstwie Finansów wynika, że w pozostałych urzędach celnych w Polsce także nie wymierzano i nie pobierano podatku akcyzowego i innych należności z tytułu importu towarów deklarowanych do kodu CN 3820 00 00. Szacowana wartość nienaliczonego i niepobranego podatku akcyzowego i innych należności z tego tytułu stanowi kwotę ok. 64.834.930 zł.

Opis str. 15-20.

### 2.2.2.

Nieprawidłowe działania organów Służby Celnej w Przemysłu wynikały bezpośrednio z narzuconego i utrzymywanego przez Ministerstwo Finansów stanowiska, że w okresie od dnia wejścia Polski w struktury Unii Europejskiej (1 maja 2004 r.) - towary klasyfikowane do kodu CN 3820 00 00, zawierające w swym składzie alkohol etylowy - objęte są zerową stawką podatku akcyzowego. Podczas gdy nieobjęcie alkoholu etylowego podatkiem akcyzowym w polskim systemie prawnym - mogło nastąpić wyłącznie w trybie zwolnienia, w myśl przepisów rozporządzenia z dnia 26 kwietnia 2004 r. *w sprawie zwolnień od podatku akcyzowego*.

Pomimo licznych sygnałów, zarówno przedstawicieli Służby Celnej, jak i innych podmiotów działających na rynku spirytusowym, o nieprawidłowościach w obrocie tymi towarami - Ministerstwo Finansów nie zmieniło stanowiska i konsekwentnie prezentowało je w swoich działaniach nadzorczych i kontrolnych.

**Taki stan utrzymywał się do dnia 24 listopada 2007 r., kiedy zmienione zostały przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 26 kwietnia 2004 r. w sprawie zwolnień od podatku akcyzowego<sup>2</sup>.**

Opis str. 20-28.

### **2.2.3.**

**Wprowadzanie w latach 2004-2007 na polski, a tym samym wspólnotowy obszar celny, towarów klasyfikowanych do kodu CN 3820 00 00 zawierających w swym składzie alkohol etylowy, bez uiszczenia należnego podatku akcyzowego od tego składnika i innych należności związanych z importem tych towarów, w łącznej kwocie ok. 2,8 mld zł, możliwe było na skutek nieprawidłowych działań lub zaniechania obowiązków przez funkcjonariuszy publicznych Urzędu Celnego w Przemysłu, Izby Celnej w Przemysłu oraz Ministerstwa Finansów.**

Opis str. 28-29.

## **2.3. Uwagi końcowe i wnioski**

Działania wszystkich kontrolowanych jednostek zostały ocenione negatywnie.

W kontrolach ustalono, że w okresie od dnia 1 maja 2004 r. do dnia 23 listopada 2007 r. nie naliczono i nie pobrano podatku akcyzowego i innych należności od importowanego z Ukrainy alkoholu etylowego, zawartego w towarach o kodzie CN 3820 00 00, w kwocie ok. 2,8 mld zł.

W wystąpieniu pokontrolnym skierowanym do Naczelnika Urzędu Celnego w Przemysłu wnioskowano o weryfikację wszystkich zgłoszeń celnych towarów o kodzie CN 3820 00 00, dopuszczonych do obrotu w okresie od dnia 1 maja 2004 r. do dnia 23 listopada 2007 r. oraz rozważenie i podjęcie stosownych działań w celu usunięcia stwierdzonych w toku kontroli nieprawidłowości.

---

<sup>2</sup> Dz. U. z 2006 r. nr 72, poz. 500 ze zm.; utraciło moc z dniem 1 marca 2009 r.



Dyrektora Izby Celnej w Przemysłu zobowiązano do skutecznego nadzoru nad wykonaniem wniosku pokontrolnego przez Naczelnika Urzędu Celnego w Przemysłu.

Minister Finansów, zgodnie ze swymi kompetencjami powinien określić optymalny sposób usunięcia stwierdzonych w toku kontroli nieprawidłowości. Taki wniosek pokontrolny skierowano do Ministra Finansów w wystąpieniu pokontrolnym Najwyższej Izby Kontroli po kontroli przeprowadzonej w Ministerstwie Finansów.

Najwyższa Izba Kontroli wskazuje na potrzebę intensyfikacji wnioskowanych działań, zważywszy na wpływające terminy przedawnienia zobowiązań podatkowych w zakresie podatku akcyzowego i innych należności.

### 3. Ważniejsze wyniki kontroli

#### 3.1. Charakterystyka stanu prawnego oraz uwarunkowań ekonomicznych i organizacyjnych

W związku z wejściem Polski w struktury Unii Europejskiej - z dniem 1 maja 2004 r. zaczęły obowiązywać wydane na podstawie i w myśl postanowień *Traktatu Ustanawiającego Wspólnotę Europejską*<sup>3</sup> przepisy unijne, regulujące kwestie dotyczące wyrobów objętych podatkiem akcyzowym, w tym:

- dyrektywa Rady Wspólnot Europejskich 92/12/EWG z dnia 25 lutego 1992 r. *w sprawie ogólnych warunków dotyczących wyrobów objętych podatkiem akcyzowym, ich przechowywania, przepływu oraz kontrolowania*<sup>4</sup>,
- dyrektywa Rady 92/83/EWG z dnia 19 października 1992 r. *w sprawie harmonizacji struktury podatków akcyzowych od alkoholu i napojów alkoholowych*<sup>5</sup>,
- dyrektywa Rady 92/84/EWG z dnia 19 października 1992 r. *w sprawie zbliżenia stawek podatku akcyzowego dla alkoholu i napojów alkoholowych*<sup>6</sup>.

Dyrektywy te w zakresie podatku akcyzowego od wyrobów stanowiących m.in. alkohol etylowy określały cele - jakie państwa członkowskie muszą osiągnąć w wyznaczonym terminie, z tym, że wybór metod i sposobów realizacji tych celów pozostawał w gestii państw członkowskich.

Zgodnie z ww. dyrektywą Rady 92/84/EWG z dnia 19 października 1992 r. *w sprawie zbliżenia stawek podatku akcyzowego dla alkoholu i napojów alkoholowych* - **minimalna** stawka podatku akcyzowego od alkoholu etylowego określona została na **550 ECU**<sup>7</sup> - za 1 hektolitr czystego alkoholu (art. 3 pkt 1).

---

<sup>3</sup> Dz. U. z 2004, nr 90, poz. 864/2;

<sup>4</sup> Dz.U.U.E.L.92.76.1 ze zm.;

<sup>5</sup> Dz. U. UE. L.92.316.21 ze zm.;

<sup>6</sup> Dz.U.U.E.L.92.316.29 ze zm.;

<sup>7</sup> Od 1 stycznia 1999 r. - EURO - zgodnie z art. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1103/97 z dnia 17 czerwca 1997 r. w sprawie niektórych przepisów dotyczących wprowadzenia euro (Dz.U.U.E.L.97.162.1);

Dyrektywa Rady 92/83/EWG z dnia 19 października 1992 r. w sprawie harmonizacji struktury podatków akcyzowych od alkoholu i napojów alkoholowych, przewidywała dla państw członkowskich możliwość zastosowania zwolnień od podatku w zależności od sposobu ostatecznego wykorzystania alkoholu etylowego na ich terytorium lub dla produktów o charakterze regionalnym lub tradycyjnym.

Zwolnienie produktów objętych dyrektywą z ujednoczonego podatku akcyzowego określone zostało w art. 27 i mogło być stosowane m.in. dla:

- produktów rozprowadzanych w postaci alkoholu całkowicie denaturowanego (ust. 1 pkt a),
- produktów denaturowanych zgodnie z wymogami każdego Państwa Członkowskiego i używanych do wytwarzania jakiegokolwiek produktu nieprzeznaczonego do spożycia przez ludzi (ust. 1 pkt b).

Zwolnienie takie mogło jednak nastąpić wyłącznie pod warunkiem wprowadzenia regulacji gwarantujących prawidłowe i uczciwe stosowanie takich zwolnień oraz zapobiegających wszelkim ewentualnym wypadkom uchylania się, omijania lub naruszania tych przepisów.

Zasady opodatkowania wyrobów podatkiem akcyzowym w Polsce, w okresie objętym kontrolą, regulowała ustawa z dnia 23 stycznia 2004 r. o podatku akcyzowym<sup>8</sup> oraz przepisy wykonawcze wydane na jej podstawie, tj.:

- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 22 kwietnia 2004 r. w sprawie obniżenia stawek podatku akcyzowego<sup>9</sup>,
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 26 kwietnia 2004 r. w sprawie zwolnień od podatku akcyzowego<sup>10</sup>.

Zgodnie z polską ustawą z dnia 23 stycznia 2004 r. o podatku akcyzowym - wszystkie wyroby akcyzowe określone zostały w załączniku nr 1 do ustawy. Spośród tych wyrobów – w załączniku nr 2 wyszczególnione zostały tzw. wyroby akcyzowe zharmonizowane tj. - paliwa silnikowe, oleje opałowe i gaz, napoje alkoholowe oraz wyroby tytoniowe. Wyroby akcyzowe zharmonizowane podlegały lub mogły podlegać szczególnym regulacjom

---

<sup>8</sup> Dz. U. Nr 29, poz. 257 ze zm.; ustawa utraciła moc z dniem 1 marca 2009 r.

<sup>9</sup> Dz. U. Nr 87, poz. 825 ze zm.; utraciło moc z dniem 1 marca 2009 r.

<sup>10</sup> Dz. U. Nr 97, poz. 966 ze zm.; utraciło moc z dniem 1 marca 2009 r.

przewidzianym w ustawie o podatku akcyzowym, np. w zakresie zwolnień od akcyzy lub obrotu tymi wyrobami.

Opodatkowaniu akcyzą, zgodnie z art. 4 ustawy o podatku akcyzowym, podlegały: produkcja wyrobów akcyzowych zharmonizowanych, wyprowadzenie wyrobów akcyzowych zharmonizowanych ze składu podatkowego, sprzedaż wyrobów akcyzowych na terytorium kraju, eksport i import wyrobów akcyzowych, a także nabycie wewnątrzwspólnotowe i dostawa wewnątrzwspólnotowa.

Napojami alkoholowymi, w myśl art. 67 ustawy o podatku akcyzowym były: piwo, wino, napoje fermentowane, produkty pośrednie oraz alkohol etylowy.

Alkoholem etylowym natomiast, w myśl art. 72 ust. 1 ustawy, były wszelkie wyroby o rzeczywistej zawartości alkoholu przekraczającej 1,2 % objętości oznaczone odpowiednio symbolami PKWiU 15.91.10, 15.92.11 i 15.92.12 oraz kodami CN 2208 i 2207, nawet jeżeli były to wyroby stanowiące część wyrobu należącego do innego grupowania PKWiU i kodu CN oraz napoje zawierające rozcieńczony lub nierozcieńczony spirytus oznaczone odpowiednio symbolami PKWiU 15.91.10 i 15.92.11 oraz kodami CN 2208 i 2207 10 00, a także wyroby o rzeczywistej zawartości alkoholu przekraczającej 22 % objętości, oznaczone odpowiednio symbolami PKWiU 15.93.11, 15.93.12, 15.94.10 i 15.95.10 oraz kodami CN 2204 10, 2204 21 10, 2204 29 10, 2204, 2206 00 i 2205.

Stawka akcyzy na alkohol etylowy określona została w art. 72 ust. 4 ustawy o podatku akcyzowym na kwotę **6.300 zł** od hektolitra czystego alkoholu zawartego w gotowym wyrobie.

Ustawa o podatku akcyzowym zawierała dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych delegację do wydania rozporządzeń w sprawie obniżenia wskazanej wyżej stawki akcyzy oraz określeniem warunków ich stosowania (art. 72 ust. 5), a także w sprawie zakresu zwolnień od akcyzy oraz warunków i trybu ich stosowania, z uwzględnieniem specyfiki obrotu wyrobami akcyzowymi, przeznaczenia tych wyrobów oraz możliwości sprawowania szczególnego nadzoru podatkowego (art. 25 ust. 5).

Przy wydaniu rozporządzenia obniżającego stawki akcyzy na alkohol etylowy minister powinien uwzględnić stopień przebiegu realizacji budżetu, sytuację gospodarczą państwa oraz poszczególnych grup podatników, a także sytuację rynkową w obrocie wyrobami akcyzowymi (art. 72 ust. 6).

Zwolnienie od akcyzy mogło natomiast nastąpić m.in. w sytuacji wskazanej w art. 25 ust. 1 pkt. 2, tj. gdy wynika to z przepisów prawa Wspólnoty Europejskiej.

Wskazana wcześniej dyrektywa Rady 92/83/EWG z dnia 19 października 1992 r. w sprawie harmonizacji struktury podatków akcyzowych od alkoholu i napojów alkoholowych - przewidywała dla państw członkowskich obowiązek zwolnienia od akcyzy określonych wyrobów, **wyłącznie na warunkach** gwarantujących prawidłowe i uczciwe stosowanie takich zwolnień oraz zapobiegających wszelkim ewentualnym wypadkom uchylania się, omijania lub naruszania tych przepisów.

### **Obniżenie stawek akcyzy.**

W rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 22 kwietnia 2004 r. w sprawie obniżenia stawek podatku akcyzowego - stawka podstawowa podatku akcyzowego dla alkoholu etylowego (6.300 zł od hektolitra 100 % alkoholu) została obniżona dla wyrobów importowanych do 4.400 zł, a od 1 stycznia 2005 r. do 4.550 zł za 1 hl alkoholu etylowego 100% vol.

Taka sama stawka podatku, określona w załączniku nr 2 do ww. rozporządzenia, obowiązywała dla:

- alkoholu etylowego nieskażonego o objętościowej mocy alkoholu wynoszącej 80% objętości lub więcej (poz. 11),
- alkoholu etylowego i pozostałych wyrobów alkoholowych, o dowolnej mocy, skażonych (poz. 12),
- alkoholu etylowego nieskażonego o objętościowej mocy alkoholu mniejszej niż 80% objętości: wódek, likierów i pozostałych napojów spirytusowych, z wyłączeniem gotowych preparatów ziołowych będących farmaceutykami na bazie alkoholu etylowego CN 2208 90 69 (poz. 13),
- pozostałych napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 1,2% objętości (poz. 18).

W pozycji 29 załącznika nr 2 wskazano grupę towarów: „*Wyroby niewymienione w poz. 1-28*” i określono stawkę 0 (stawka zero). Od 1 stycznia 2005 r. - numer ww. pozycji załącznika zmieniony został na 24, a nazwa grupy odpowiednio na 1-23<sup>11</sup>.

### **Zwolnienie od podatku akcyzowego.**

W rozporządzeniu z dnia 26 kwietnia 2004 r. w sprawie zwolnień od podatku akcyzowego, w brzmieniu obowiązującym do dnia 23 listopada 2007 r., Minister Finansów w § 18 - zwolnił od akcyzy alkohol etylowy, który został m.in.:

- 1) wprowadzany do obrotu handlowego w postaci alkoholu etylowego skażonego środkiem skażającym na podstawie odrębnych przepisów,
- 2) skażony środkiem skażającym na podstawie odrębnych przepisów i wykorzystywany do wytwarzania produktów nieprzeznaczonych do konsumpcji przez ludzi.

Zwolnienie takie miało zastosowanie **wyłącznie na warunkach** określonych w § 18 ust. 2 ww. rozporządzenia, tj.:

- 1) podmiot uprawniony do zwolnienia, nabywający alkohol etylowy, dołączy do zamówienia złożonego sprzedawcy oświadczenie stwierdzające, że zakupiony alkohol zostanie zużyty do celów, o których mowa w ust. 1,
- 2) podmiot uprawniony do zwolnienia, wykorzystujący wyprodukowany w zakresie swojej działalności gospodarczej alkohol etylowy do celów, o których mowa w ust. 1, będzie przekazywał do właściwego naczelnika urzędu celnego do dnia 25 miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy, oświadczenia o ilości i sposobie wykorzystania zwolnionego alkoholu etylowego,
- 3) podmiot uprawniony posiada zaświadczenie, o którym mowa w art. 27 ust. 3 ustawy, wydane przez właściwego naczelnika urzędu celnego, potwierdzające zamówienie na odbiór alkoholu etylowego z zastosowaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy; właściwy naczelnik urzędu celnego potwierdza zamówienie po przedstawieniu przez podmiot zaświadczeń właściwych organów podatkowych o niezaleganiu z płatnością podatku od towarów i usług oraz akcyzy,

---

<sup>11</sup> Dz. U. z 2004 r., nr 279, poz. 2763;

- 4) nabycie alkoholu etylowego nastąpi z zastosowaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy zgodnie z art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy,
- 5) podmiot korzystający ze zwolnienia prowadzi ewidencję pozwalającą na określenie ilości i sposobu wykorzystania wyrobów zwolnionych.

Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 10 października 2007 r., *zmieniającym rozporządzenie w sprawie zwolnień od podatku akcyzowego*<sup>12</sup> z dniem 24 listopada 2007 r. w § 18 dodany został ust. 7, na podstawie którego zwolniony został od akcyzy alkohol etylowy zawarty w środkach zapobiegających zamarzaniu i pozostałych płynach usuwających oblodzenie, zawierających w swym składzie alkohol etylowy, oznaczonych symbolem PKWiU ex 24.66.33-50 i kodem CN ex 3820 00 00 i skażony sposobami wymienionymi w tym przepisie.

## **3.2. Istotne ustalenia kontroli**

### **3.2.1. Wprowadzanie towarów zawierających alkohol etylowy na polski (Wspólnotowy) obszar celny**

W wyniku kontroli przeprowadzonej przez Najwyższą Izbę Kontroli w Urzędzie Celnym w Przemysłu stwierdzono, że w latach 2005-2007 na polski obszar celny wprowadzono z Ukrainy łącznie 40.977,6 ton towaru, który importerzy zgłaszali polskim służbom celnym jako *środki zapobiegające zamarzaniu i płyny przeciwooblodzeniowe*, i klasyfikowali go do kodu CN 3820 00 00 Nomenklatury Scalonej.

Importowany przez kolejowe przejście graniczne w Przemysłu towar, o składzie: alkohol etylowy o mocy objętościowej powyżej 80% (zazwyczaj 94-96%), skażalnik - benzoosan denatonium (Bitrex) w ilości powyżej 0,3 g/hl czystego etanolu, środek powierzchniowo czynny (Rokafenol lub DC10 syntanol) i woda - importowany był z Ukrainy, w cysternach kolejowych, przez siedmiu polskich importerów w 2005 r., dwudziestu trzech importerów w 2006 r. oraz dwudziestu siedmiu importerów w 2007 r.

---

<sup>12</sup> Dz. U. z 2007, nr 196, poz. 1416;

W ukraińskich dokumentach eksportowych towar ten klasyfikowany był do kodu CN 2207. Kod ten wyszczególniany był na fakturze wystawionej przez producenta, na formularzu FORM A, dokumentach przewozowych, kontraktach oraz świadectwach jakości wystawionych przez Państwowy Departament Żywności Ministerstwa Polityki Agrarnej Ukrainy (tj. spirytus etylowy denaturowany marki A, surowiec wyjściowy melasa).

W kontroli Urzędu Celnego w Przemysłu ustalono, że Państwowa Służba Celna Ukrainy Urząd Celny we Lwowie pismem z dnia 8 września 2008 r. Nr 16/36-7935 informowała Naczelnika Urzędu Celnego w Przemysłu, iż sprowadzany z Ukrainy towar o składzie: alkohol etylowy o mocy objętościowej powyżej 80 %, Bitrex w ilości 0,8 g/hl czystego etanolu, środek powierzchniowo czynny (Rokafenol lub DC 10 Syntanol) w ilości 0,04%, zgodnie z Ukraińską Klasyfikacją Towarów Międzynarodowej Działalności Gospodarczej (UKTZED), która stanowi nomenklaturę Taryfy Celnej Ukrainy, klasyfikowany jest do pozycji 2207 - *Alkohol etylowy nieskażony o objętościowej mocy alkoholu 80 % obj. lub większej; alkohol etylowy i pozostałe destylaty alkoholowe oraz napoje alkoholowe, otrzymane w wyniku destylacji, skażone, o dowolnej mocy.*

Na granicy polskiej, w następstwie wniosku agencji celnej działającej na zlecenie importera, stosownie do art. 42 *Wspólnotowego Kodeksu Celnego*<sup>13</sup>, w celu nadania importowanym towarom przeznaczenia celnego - dokonywano ich badań laboratoryjnych.

W wydanych sprawozdaniach z badań Laboratorium Celne w Izbie Celnej w Przemysłu (lub inne laboratorium) podawało każdorazowo, że tożsamość próbki towaru jest zgodna z deklaracją przedsiębiorcy i stanowi niezamarzający płyn do spryskiwaczy szyb samochodowych na bazie alkoholu etylowego. Laboratorium wskazywało, że wyrób może być klasyfikowany do kodu taryfy celnej CN 3820 00 00.

Towar ten dopuszczany był następnie przez polskie służby celne do obrotu na terenie UE pod kodem CN 3820 00 00 i kwalifikowany do pozycji 24 jako „*wyroby niewymienione w poz. 1-23 z wyłączeniem ciężkich olejów opałowych przeznaczonych na cele opałowe* (w roku 2004 była to odpowiednio pozycja 29), dla których stosowano stawkę akcyzy 0 (zero), wskazaną w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 kwietnia 2004 r. w sprawie obniżenia stawek podatku akcyzowego.

---

<sup>13</sup> Dz.U.U.E.L.92.302.1 ze zm.



W związku z ww. kwalifikacją, w okresie od dnia 1 maja 2004 r. do dnia 23 listopada 2007 r., w Urzędzie Celnym w Przemysłu nie naliczano i nie pobierano podatku akcyzowego i innych należności od alkoholu etylowego zawartego w tych towarach.

**W ocenie Najwyższej Izby Kontroli zaliczenie towaru o składzie: alkohol etylowy o mocy objętościowej powyżej 80% (zazwyczaj 94-96%), skażalnik - benzoesan denatonium (Bitrex) w ilości powyżej 0,3 g/hl czystego etanolu, środek powierzchniowo czynny (Rokafenol lub DC10 syntanol) i woda - do pozycji 24 Załącznika Nr 2 do rozporządzenia w sprawie obniżenia stawek podatku akcyzowego (w 2004 r. odpowiednio do poz. 29) było nieprawidłowe, niezależnie od zmiany oznaczenia importowanych wyrobów z kodu CN 2207 określonego przez eksportera, na kod CN 3820 00 00 podawany w zgłoszeniu celnym przez importera.**

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że Minister Finansów realizując uprawnienia wynikające z ustawy o podatku akcyzowym do obniżania stawek akcyzy (art. 72 ust. 5) – był związany regulacjami dyrektywy Rady Unii Europejskiej nr 92/84/EWG z dnia 19 października 1992 r. w sprawie zbliżenia stawek podatku akcyzowego dla alkoholu i napojów alkoholowych - w zakresie **minimalnej** stawki podatku akcyzowego od alkoholu etylowego w wysokości 550 Euro.

W związku z prawnym zakazem obniżenia stawek podatku dla alkoholu etylowego poniżej wskazanego ww. dyrektywą poziomą, do wyrobów zawierających alkohol etylowy oznaczonych kodem CN 3820 00 00 - należało stosować stawkę akcyzy określoną w poz. 18 Załącznika Nr 2 do ww. rozporządzenia w sprawie obniżenia stawek podatku akcyzowego obejmującej „pozostałe napoje alkoholowe o zawartości alkoholu powyżej 1,2 % objętości bez względu na kod CN”.

Oznacza to, że w sytuacji korzystania przez importera z procedury dopuszczenia do obrotu - należało dla tych wyrobów stosować stawkę akcyzy określoną jak dla „pozostałych napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 1,2 % objętości bez względu na kod CN”, która od 1 maja 2004 r. wynosiła 4.400 zł od 1 hl alkoholu etylowego 100% vol, a od 1 stycznia 2005 r. do końca 2008 r. - 4.550 zł.

**Stosowanie stawki podatku 0 (zero) określonej dla poz. 24 załącznika nr 2 (w roku 2004 - odpowiednio - pozycji 29) dla alkoholu etylowego było działaniem nieuprawnionym i nielegalnym.**

Wyroby oznaczone kodem CN 3820 00 00 zawierające w swym składzie alkohol etylowy, pozostawały zawsze **alkoholem etylowym** w rozumieniu polskiej ustawy *o podatku akcyzowym*. To właśnie ten składnik determinował grupy wyrobów obejmujące środki zapobiegające zamarzaniu i pozostałe płyny usuwające oblodzenie - do wyrobów akcyzowych zharmonizowanych, obłożonych podatkiem. Przyjęcie, że dla grupy tej można stosować stawkę podatku akcyzowego 0 - było działaniem rażąco nieprawidłowym.

**Skutkiem zaliczania przez Urząd Celny w Przemysłu towarów klasyfikowanych do kodu CN 3820 00 00 do pozycji 24 załącznika nr 2 do rozporządzenia w sprawie obniżenia stawek podatku akcyzowego, dla których określono stawkę akcyzy 0 (zero) było nienaliczenie i niepobranie w okresie od dnia 1 maja 2004 r. do dnia 23 listopada 2007 r. podatku akcyzowego i innych należności w kwocie ok. 2.720.313.760 zł.**

**Wartość niepobranego podatku akcyzowego i innych należności w pozostałych urzędach celnych w Polsce z tytułu importu tych towarów oszacowano w kontroli na kwotę ok. 64.834.930 zł.**

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że w kontrolowanym okresie nie było prawnej możliwości importowania alkoholu etylowego, dla którego stawka podatku akcyzowego wynosiłaby 0 (zero). Niemożliwe było także obniżenie przez Ministra Finansów stawki podatku akcyzowego od alkoholu etylowego do zera. W związku z tym - prawidłową klasyfikacją dla towarów przedstawianych na granicy, w procedurze dopuszczenia do obrotu, jako wyroby o kodzie CN 3820 00 00 - była pozycja 18 załącznika nr 2 rozporządzenia w sprawie obniżenia stawek podatku akcyzowego. Służby celne zobowiązane były zatem do zastosowania stawki podatku akcyzowego określonego dla tej grupy wyrobów, naliczenia i pobrania go.

**Nieobjęcie alkoholu etylowego podatkiem akcyzowym w polskim systemie prawnym - mogło nastąpić wyłącznie w trybie zwolnienia, w myśl przepisów rozporządzenia z dnia 26 kwietnia 2004 r. w sprawie zwolnień od podatku akcyzowego.**

**Przeprowadzone kontrole wykazały, że w okresie od dnia 1 maja 2004 r. do dnia 23 listopada 2007 r. - żaden z importerów alkoholu etylowego, dokonujący wprowadzenia go na polski obszar celny (stanowiący jednocześnie obszar celny Wspólnoty Europejskiej) przez przejście kolejowe w Przemysłu - jako *środką zapobiegającego zamarzaniu lub płynu do spryskiwaczy szyb samochodowych* - nie korzystał z regulacji przewidzianych w rozporządzeniu w sprawie zwolnień od podatku akcyzowego.**

Stanowisko Ministerstwa Finansów dotyczące stosowanej, w okresie od dnia 1 maja 2004 r. do dnia 23 listopada 2007 r., stawki podatku akcyzowego dla alkoholu etylowego zawartego w wyrobach deklarowanych do kodu CN 3820 00 00 oraz podstawę do stosowania zwolnień, przedstawił w toku kontroli **Dyrektor Departamentu Podatku Akcyzowego i Ekologicznego**, podając m.in., że:

- „wyrób o kodzie CN 3820 objęty był zerową stawką podatku akcyzowego i nie wyodrębniano stawki podatku akcyzowego dla alkoholu etylowego w nim zawartego.”
- „nie zwalniano alkoholu etylowego zawartego w tym wyrobie, ponieważ cały wyrób objęty był zerową stawką podatku akcyzowego i niezasadnym już byłoby zwalnianie czegokolwiek zawartego w tym wyrobie z podatku akcyzowego”.
- „od wyrobów oznaczonych kodem CN 3820 00 00 nie naliczano podatku akcyzowego, ponieważ zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 26 kwietnia 2004 r. w sprawie obniżenia stawek podatku akcyzowego obowiązywała na nie zerowa stawka podatku akcyzowego. Brak było uzasadnienia do stosowania zwolnienia w stosunku do wyrobu objętego zerową stawką. Cały wyrób posiadał zerową stawkę niezależnie od ilości zawartego w nim alkoholu etylowego. W przeciwnym razie również od alkoholu etylowego zawartego w innych wyrobach takich jak np. wino należałoby pobierać stawkę podatku akcyzowego jak dla alkoholu etylowego, a nie jak dla wina. Ponadto w żadnym innym kraju Unii Europejskiej towar ten w praktyce nie był obciążony podatkiem akcyzowym. Uważam, że interpretacja przepisów rozporządzenia w sprawie obniżenia stawek podatku akcyzowego i rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zwolnień od podatku akcyzowego stosowana w okresie od dnia 1.05.2004 r. do dnia 23.11.2007 r. była prawidłowa, ponieważ nigdy nie było intencją, aby w praktyce płyn do spryskiwaczy był obciążony podatkiem akcyzowym, dlatego stosowano stawkę zerową dla tego wyrobu. Ewentualne możliwości odzyskiwania w nielegalny sposób alkoholu etylowego z tego wyrobu powinny być eliminowane w drodze kontroli”.

**Naczelnik Urzędu Celnego w Przemyślu**, w wyjaśnieniach dotyczących stawki podatku stosowanej dla alkoholu etylowego zawartego w wyrobach o kodzie CN 3820 00 00 oraz podstaw faktycznych i prawnych dla jej stosowania, podał, że – cyt. „obniżona stawka podatku akcyzowego zero dla towarów objętych kodem CN 3820 00 00 wprowadzona była z dniem 01.05.2004 r. do Systemu Zintegrowanej Taryfy Celnej ISZTAR 2 oraz kalkulatora taryfowego. Jednocześnie pismem z dnia 20.08.2004 r. Ministerstwo Finansów poinformowało Dyrektorów Izb Celnich, iż od 1 maja 2004 r. nie są obłożone podatkiem akcyzowym złożone

*rozpuszczalniki organiczne zawierające w swoim składzie spirytus skażony, klasyfikowane do kodu CN 3814 00 90 oraz środki zapobiegające zamrażaniu i płyny przeciwoblodzeniowe klasyfikowane do kodu CN 3820 00 00. Uważam, że wprowadzenie stawki 0 % podatku akcyzowego dla środków zapobiegających zamrażaniu i pozostałych płynów usuwających oblodzenie zawierających w swoim składzie alkohol etylowy (kod CN 3820 00 00) nastąpiło z mocy § 2 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 kwietnia 2004 r. w sprawie obniżenia stawek podatku akcyzowego (Dz. U. Nr 87, poz. 825 ze zm.). Obniżona stawka wynikała z zastosowania postanowień pkt 24 załącznika Nr 2 do ww. rozporządzenia. W załączniku tym wyszczególniono wyroby akcyzowe, a do takich należy płyn do spryskiwaczy. Z dniem 24.11.2007 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 10 października 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zwolnień od podatku akcyzowego (Dz. U. Nr 196, poz. 1416 z 2007 r.) i od tego dnia na mocy powyższego rozporządzenia (§ 1 ust. 1 pkt 2) między innymi importowany płyn o kodzie CN 3820 00 00 po spełnieniu warunków skażenia określonych w rozporządzeniu zwalniany jest od podatku akcyzowego”.*

### **3.2.2. Nadzór i kontrola organów Służby Celnej i Ministerstwa Finansów związana z importem alkoholu etylowego**

W kontroli Urzędu Celnego w Przemysłu i Izby Celnej w Przemysłu ustalono, że kierownictwo tych jednostek kierowało do funkcjonariuszy celnych liczne pisma, zalecenia i opinie, w których nieprawidłowo interpretowano obowiązujące przepisy w zakresie naliczania podatku akcyzowego od alkoholu etylowego zawartego w płynach do spryskiwaczy szyb samochodowych i środkach przeciwoblodzeniowych.

Skutkiem kierowania takich pism w Urzędzie Celnym w Przemysłu było nienaliczenie i niepobranie podatku akcyzowego i innych należności od alkoholu etylowego zawartego w płynach do spryskiwaczy szyb samochodowych, pomimo że Kierownik Oddziału Celnego Medyka-Żurawica wielokrotnie informował kierownictwo Urzędu Celnego w Przemysłu o możliwości wystąpienia nieprawidłowości w zakresie opodatkowania podatkiem akcyzowym alkoholu etylowego zawartego w tych towarach.

Ministerstwo Finansów informowane było o stosowaniu zerowej stawki podatku akcyzowego przy dopuszczaniu do obrotu na polski obszar celny towarów klasyfikowanych

do kodu CN 3820 00 00, jednakże w tej kwestii podzielało stanowisko Naczelnika Urzędu Celnego w Przemysłu, tj. o wyłączeniu tych wyrobów z opodatkowania.

Działania Ministerstwa Finansów przyczyniły się bezpośrednio do nienaliczenia i niepobrania przez organy celne podatku akcyzowego i innych należności.

W piśmie z dnia 20 sierpnia 2004 r. skierowanym do dyrektorów wszystkich izb celnych Ministerstwo Finansów poinformowało, że od dnia 1 maja 2004 r. - **nie są obłożone podatkiem akcyzowym, zawierające alkohol etylowy środki zapobiegające zamarzaniu i płyny przeciwoblodzeniowe klasyfikowane do kodu CN 3820 00 00.**

O zerowej stawce podatku akcyzowego dla towarów o kodzie CN 3820 00 00 informował również Dyrektor Departamentu Podatku Akcyzowego Ministerstwa Finansów w piśmie z dnia 14 listopada 2005 r., skierowanym do p.o. Dyrektora Departamentu Ceł, podając, że - cyt. „w myśl regulacji § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 kwietnia w sprawie obniżenia stawek podatku akcyzowego (Dz. U. Nr 87, poz. 825 z późn. zm.) stawki akcyzy określone w art. 72 ust. 4 ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. Nr 29, poz. 257 z późn. zm.) obniżone zostały do wysokości określonej w załączniku Nr 1 do rozporządzenia - dla wyrobów akcyzowych sprzedawanych w kraju, natomiast dla wyrobów dostarczanych wewnątrzspółnotowo, nabywanych wewnątrzspółnotowo oraz importowanych - w załączniku Nr 2 do rozporządzenia. Zgodnie z powyższym, obowiązująca stawka podatku akcyzowego dla alkoholu etylowego wynosi 4550,00 zł od 1 hl alkoholu etylowego 100 % vol. Wyrobami akcyzowymi są również Środki zapobiegające zamarzaniu i płyny przeciwoblodzeniowe, zawierające w swym składzie alkohol etylowy klasyfikowane do kodu CN 3820 00 00 Taryfy Celnej jak również Organiczne złożone rozpuszczalniki i rozcieńczalniki, gdzie indziej nie wymienione ani nie włączone, gotowe zmywacze farb i lakierów - pozostałe, zawierające w swym składzie alkohol etylowy klasyfikowane do kodu CN 3814 00 90 Taryfy Celnej. Ponieważ przedmiotowe wyroby nie zostały wymienione w załączniku nr 1 i nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 kwietnia 2004 r. w sprawie obniżenia stawek podatku akcyzowego zatem, zgodnie z zapisem w poz. 33 zał. nr 1 i w poz. 29 zał. nr 2 do ww. rozporządzenia, stosuje się dla nich zerową stawkę podatku akcyzowego. Funkcjonująca w odniesieniu do przedmiotowych wyrobów akcyzowych, przedstawiona konstrukcja podatkowa, spójna z systemem zwolnień od podatku akcyzowego zapisanym w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 26 kwietnia 2004 r. w sprawie zwolnień od podatku akcyzowego (Dz. U. Nr 97, poz. 966 z późn. zm.) jest logiczną konsekwencją postanowień Dyrektywy Rady z dnia 19 października 1992 r. w sprawie

*ujednoczenia struktury podatków akcyzowych od alkoholu i napojów alkoholowych (92/83/EEC). Skoro bowiem, w myśl postanowień art. 27 ust. 1 lit. b ww. Dyrektywy Minister Finansów, zapisem § 18 ust. 1 pkt 2 ww. rozporządzenia zwolnił od podatku akcyzowego alkohol etylowy skażony środkiem skażającym na podstawie odrębnych przepisów i wykorzystywany do wytwarzania produktów nie przeznaczonych do konsumpcji przez ludzi, a alkohol ten stanowi bazę m.in. w produkcji przedmiotowych wyrobów klasyfikowanych do kodu CN 3820 00 00 i CN 3814 00 90 Taryfy Celnej, zawierających w swym składzie alkohol etylowy, to konsekwentnie w stosunku do wyprodukowanych wyrobów akcyzowych zastosował 0 stawkę podatku akcyzowego. Zuwagi na powyższe i w związku z brakiem stanowiska Unii Europejskiej w sprawie zgłoszonej przez Departament Cel dotyczącej stosownych regulacji dla towarów zawierających w swym składzie ponad 90 % alkoholu etylowego oraz w związku z występującymi zjawiskami, przedstawionymi w przywołanych na wstępie pismach, w tym sygnalizowanym wzmożonym importem przedmiotowych wyrobów i liczbą wydawanych wiążących informacji taryfowych na nie, w szczególności w kontekście istniejących możliwości zneutralizowania lub wręcz wydzielenia z tych wyrobów części stosowanych skaźników i użycia uzyskanego w ten sposób nieopodatkowanego surowca w celach konsumpcyjnych, również w opinii Departamentu Podatku Akcyzowego istnieje konieczność podjęcia, przez właściwe służby, wszelkich działań uniemożliwiających powstawanie nieprawidłowości w tym zakresie. Aktualnie, w obowiązującym stanie prawnym, wzmożona kontrola tej grupy produktów (również poprzez firmy dla których wydane zostały decyzje WIT), w szczególności w kontekście deklarowanego i końcowego przeznaczenia towaru, jest jedynym skutecznym narzędziem w walce z pojawiającymi się nieprawidłowościami”.*

W kontroli ustalono, że Departament Podatku Akcyzowego i Ekologicznego, z dniem 1 maja 2004 r. wprowadził do Systemu Zintegrowanej Taryfy Celnej ISZTAR zerową stawkę podatku akcyzowego dla towarów klasyfikowanych do kodu CN 3820 00 00. Stawka ta utrzymywana była w tym systemie do dnia 23 listopada 2007 r. System ten umożliwił dostarczenie dla administracji celnej oraz wszystkich zainteresowanych stron - szczegółowych informacji dotyczących obrotu towarowego. W systemie tym znajdują się między innymi: nomenklatura taryfowa, stawki celne, informacje o ograniczeniach w imporcie i eksporcie, zawieszenia cel oraz stawki podatku VAT i akcyzy.

Począwszy od 2005 r. Ministerstwo Finansów otrzymywało informacje o możliwości wystąpienia nieprawidłowości w imporcie alkoholu etylowego stanowiącego składnik wyrobów deklарowanych jako płyny do spryskiwaczy i środki przeciwołodzeniowe.

Pisma w tych sprawach kierowali do Ministerstwa Finansów m.in. Związek Gorzelni Polskich (22 marca 2005 r.), Kierownik Oddziału Celnego Medyka-Żurawica (28 grudnia 2007 r.) oraz Przewodniczący Związku Zawodowego Celnicy PL (20 lutego 2009 r.).

Związek Gorzelni Polskich we Wrocławiu wnioskował do Ministra Finansów o interwencję w sprawie trudnej sytuacji na rynku spirytusu surowego, spowodowanej nadmiarem importu różnorodnych produktów zawierających w swym składzie wysoki procent spirytusu, rozpoznanie skali zjawiska i strat jakie z tego tytułu może ponosić budżet państwa. Szczególną uwagę - jak podano w piśmie - cyt. *„zwracano na płyny eksploatacyjne do samochodów, m.in. koncentrat do spryskiwaczy zawierający w swoim składzie ponad 90 % spirytusu oraz płyny chłodnicze Borygo. Z niepotwierdzonych informacji wynika, że w 2004 r. tą drogą mogło wejść do Polski ze Wschodu ponad 10 mln litrów spirytusu”*.

O możliwości wystąpienia strat budżetu państwa z powodu niewymierzania podatku akcyzowego z tytułu importu towarów klasyfikowanych do kodu CN 3820 00 00 informowali także wskazani wyżej - Kierownik Oddziału Celnego Medyka-Żurawica oraz Przewodniczący Związku Zawodowego Celnicy PL.

Kierownik Oddziału Celnego Medyka-Żurawica w piśmie z dnia 28 grudnia 2007 r. informował Ministra Finansów, że - cyt. *„sedno sprawy tkwi w tym, że na przejściu kolejowym w Medyce następuje swoista metamorfoza zmiany asortymentu przywiezionego towaru, co odbywa się w wyniku przeprowadzonych badań laboratoryjnych próbek alkoholu etylowego i wydaniu ekspertyzy przez Referat Laboratorium Izby Celnej w Przemyślu lub inne laboratorium, wskazującej niejednoznacznie na koncentrat płynu lub płyn do spryskiwaczy szyb samochodowych. Z formalnego punktu widzenia zgłaszający wykorzystując takie rozwiązanie podważa wiarygodność danych zawartych we wszystkich dokumentach, gdzie zarówno w liście przewozowym, na fakturze, w certyfikacie jakości producenta jak i świadectwie pochodzenia towaru, a nawet w kontrakcie, jest jednoznacznie określony asortyment towaru, tj. alkohol etylowy skażony, a pomimo tego zgłaszający dokonuje zgłoszenia do procedury dopuszczenia do obrotu innego towaru, czyli koncentratu płynu do spryskiwaczy objętego kodem CN 3820, opierając się tylko na wspomnianej wcześniej opinii laboratorium, co bezkrytycznie zatwierdza*

*organ celny. Taka opinia laboratorium z formalnego punktu widzenia w swej treści nie jest żadną ekspertyzą, a tym bardziej wiążącą dla podjęcia ostatecznego rozstrzygnięcia w sprawie przez organ celny, ponieważ nie stwierdza kategorycznie badanego towaru i nie rozstrzyga jego ostatecznej klasyfikacji taryfowej. Pomimo tego Kierownictwo Urzędu Celnego w Przemyślu, w porozumieniu z komórkami specjalistycznymi izby celnej, ustaliło i skutecznie na podstawie takiej nijakiej opinii dokonywanie odpraw celnych przywożonego z Ukrainy alkoholu etylowego, jako koncentratu płynu lub płynu do spryskiwaczy szyb samochodowych, klasyfikując przedmiotowy towar /płyn/ do kodu CN 3820, zwolniony z podatku akcyzowego. Przełożeni zatem nie dostrzegają żadnych nieprawidłowości w przyjętym trybie, uzasadniając stosowaną praktykę przepisami prawa, opinią Światowej Organizacji Celnej, wydanymi informacjami WIT i wytycznymi MF. W wyniku takiego trybu kontroli celnej mogły powstać i mogą dalej powstawać olbrzymie straty Skarbu Państwa w uszczupleniu wymaganych należności, a moje różnorakie działania podejmowane już w 2005 roku nie zmieniają tej sytuacji.... Przykładowo od jednej cysterny takiego alkoholu etylowego /60-65 tysięcy litrów/, przekwalifikowanego w wyniku badań laboratoryjnych na koncentrat płynu lub płyn do spryskiwaczy szyb samochodowych, pobierany jest tylko podatek VAT w kwocie około 35 tysięcy złotych. Nadmieniam, że przy prawidłowej taryfikacji alkoholu etylowego do kodu 2207 CN powinny być pobrane należności w kwocie około 4,5 miliona złotych, w tym cło około 30 tysięcy, podatek akcyzowy w kwocie około 3,6 miliona i podatek VAT około 870 tysięcy złotych. Od 2005 roku do dnia 23 listopada 2007 r., w oparciu o ewidencyjne dane i łatwe do zweryfikowania na podstawie zalegającej dokumentacji celnej, odprawiono w procedurze dopuszczenia do obrotu w Medyce ponad 500 takich cystern, dlatego też Skarb Państwa mógł utracić kwotę powyżej 2,235 miliarda złotych z tego: 1,8 miliarda z tytułu podatku akcyzowego i 435 milionów PLN w podatku VAT. Jednocześnie nie pobrano blisko 15 milionów zł cła, a tym samym nie odprowadzono takiej kwoty do budżetu Wspólnoty Europejskiej, co może skutkować dla państwa nałożeniem kary pieniężnej”.*

Przewodniczący Związku Zawodowego Celnicy PL w piśmie z dnia 20 lutego 2009 r. informował Ministra Finansów, że - cyt. „od roku 2003 w Polsce nasilał się praktycznie niekontrolowany obrót nie opodatkowanym i bardzo słabo skażonym spirytusem technicznym w postaci 96 % alkoholu etylowego. Występował pod przykrywką wyrobów technicznych zawierających 96 % alkoholu etylowego z dodatkiem śladowych ilości kilku innych substancji. Miało to uzasadniać przekwalifikowanie alkoholu do innej, będącej zwykle poza szczególnym nadzorem grupy taryfowej (np. typu podpałki do grila, koncentraty rozpuszczalników,



koncentraty odmrażające i myjące lub bakteriobójcze itp.). Alkohol ten jak i wyroby go zawierające, praktycznie wprost lub po bardzo niewielkich zabiegach nadawały się do bezpośredniego spożycia. Problem systematycznie od co najmniej 2003 r. poruszali pracownicy Służby Celnej, media, posłowie. Proceder z roku na rok generował olbrzymie i nienależne zyski dla nieuczciwych przedsiębiorców i przestępców kosztem coraz większych strat budżetu państwa, które szacować można w akcyzie nawet na 2 miliardy rocznie, a w innych podatkach (VAT, dochodowy) na co najmniej również 2 mld zł....Problem może rocznie dotyczyć szacunkowo nawet 80 mln litrów spirytusu technicznego, z czego prawdopodobnie minimum połowa dostała się na rynek spożywczy, co stanowi ok. 30-40 % legalnego obrotu. Przepisy dopuszczały, by do formalnego skażenia spirytusu wystarczyło użycie śladowych ilości substancji o nazwie bitrex, z którego mógł być bardzo łatwo oczyszczony np. podchlorynem sodu, węglem aktywnym, czy w wyniku prostej destylacji, która oddziela zarówno bitrex, jak i środki powierzchniowo czynne. Sposoby pozbycia się bitrexi opisywane były i tym samym musiały być znane Ministerstwu Finansów od roku co najmniej 2003. W związku z powyższym w rzeczywistości umożliwiało to niekontrolowany obrót słabo skażonym (lub nieskażonym) alkoholem etylowym stanowiącym 96 % składu wyrobów produkcji krajowej, nabywanych wewnątrzspółnotowo lub importowanych. Spirytus techniczny kierowany był przez łańcuszek firm i pośredników do konsumpcji. Alkohol etylowy dystrybuowany na rynek spożywczy pod przykryciem wyrobów przemysłowych wypierał z niego legalny i opodatkowany alkohol generując ogromne, wspomniane wyżej straty. Ponadto występuje duże prawdopodobieństwo, że liczne podmioty dokonujące importu takich wyrobów, mimo obowiązku podatkowego, nie deklarowały i nie odprowadzały, do co najmniej 23 listopada 2007 r., należnego od alkoholu etylowego (zawartego w wyrobach importowanych i w wyrobach nabytych wewnątrzspółnotowo) podatku akcyzowego. Proceder ułatwiał niespójne i niedbale napisane przepisy licznych rozporządzeń zmieniane ponadto tak, że mimo alarmujących sygnałów z roku na rok ułatwiał działania przestępców i nieuczciwych przedsiębiorców powodując zwiększanie strat budżetowych i wzrost zagrożeń społecznych i gospodarczych”.

W następstwie otrzymanych pism Ministerstwo Finansów podjęło działania kontrolne w zakresie importu ww. towarów, w tym u największych importerów płynów do spryskiwaczy oraz przeprowadziło w 2008 r. w Izbie Celnej w Przemysłu kontrolę doraźną w zakresie realizacji dochodów Skarbu Państwa z tytułu podatku akcyzowego za okres od 1 maja 2004 r. do 31 grudnia 2007 r.

Kontrolę tę przeprowadził Departament Kontroli Celno-Akcyzowej i Kontroli Gier Ministerstwa Finansów, który był zobowiązany do organizowania i nadzorowania działalności wewnętrznych komórek organizacyjnych w izbach celnych i urzędach celnych, właściwych w zakresie zwalczania przestępczości, dokumentacji celnej, zarządzania ryzykiem, kontroli celnej i kontroli podatku akcyzowego, a także przeprowadzania kontroli wewnętrznych w jednostkach organizacyjnych Służby Celnej oraz nadzorowania kontroli wewnętrznej w izbach celnych i urzędach celnych.

Kontrola ta wykazała, że w okresie od dnia 1 listopada 2004 r. do dnia 10 marca 2008 r. w Izbie Celnej w Przemysłu przyjęto 518 zgłoszeń celnych towarów w postaci środków zapobiegających zamarzaniu i płynów przeciwoblodzeniowych, których importerami były 34 podmioty mające siedzibę poza właściwością miejscową Izby Celnej w Przemysłu.

W każdym z tych przypadków w dokumentacji eksportera załączonej do zgłoszeń celnych występował kod CN 2207, po czym towar ten w procedurze dopuszczenia do obrotu klasyfikowano do kodu CN 3820 00 00, po przeprowadzeniu na wniosek agencji celnej działającej w imieniu importera badań próbek tego towaru przez Laboratorium Celne w Izbie Celnej w Przemysłu lub inne laboratorium.

W protokole kontroli Izby Celnej w Przemysłu, przeprowadzonej przez Ministerstwo Finansów, nie wykazano nieprawidłowości w kwestii wymiaru podatku akcyzowego przy dopuszczaniu do obrotu na terenie UE towarów klasyfikowanych do kodu CN 3820 00 00.

W wystąpieniu pokontrolnym skierowanym do Dyrektora Izby Celnej w Przemysłu przez Dyrektora Departamentu Kontroli Celno-Akcyzowej i Kontroli Gier, konsekwentnie nie wykazano nieprawidłowości w kwestii wymiaru podatku akcyzowego przy dopuszczaniu do obrotu na terenie UE towarów klasyfikowanych do kodu CN 3820 00 00, przyjmując, że zastosowanie do tych wyrobów stawki podatku 0 (zero) było prawidłowe.

**W ocenie Najwyższej Izby Kontroli wyrażane przez Departament Akcyzowy i Ekologiczny, i przyjęte przez Departament Kontroli Celno-Akcyzowej i Kontroli Gier stanowisko było nieuprawnione i przyczyniło się do rażącej nieprawidłowości w zakresie nadzoru i kontroli nad poborem podatku akcyzowego w Polsce, w latach 2004-2007.**

**W ocenie Najwyższej Izby Kontroli opisane powyżej działania, podejmowane przez kierownictwo Urzędu Celnego w Przemysłu, Izby Celnej w Przemysłu oraz Ministerstwa Finansów spowodowały, że w okresie od dnia 1 maja 2004 r. do dnia**

**23 listopada 2007 r. nie naliczono i nie pobierano należnych budżetowi państwa podatków.**

Stanowisko Ministerstwa Finansów dotyczące prezentowanej w toku działań nadzorczych i kontrolnych interpretacji przepisów regulujących kwestie naliczania i pobierania podatku akcyzowego i innych należności, w związku z importem alkoholu etylowego do Polski, prezentował **Dyrektor Departamentu Kontroli Celno-Akcyzowej i Kontroli Gier**, wyjaśniając w toku kontroli, że:

- *„stawka podatku akcyzowego na wyrób zawierający w swoim składzie alkohol etylowy zawarty w wyrobie o kodzie CN 3820 w okresie od dnia 1 maja 2004 r. do dnia 23 listopada 2007 r. wynosiła zero. Stawka ta jest określona w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie obniżenia stawek podatku akcyzowego. Nie jestem kompetentny do rozstrzygania kwestii dotyczących stawki podatku akcyzowego jaką miał alkohol etylowany zawarty w wyrobie o kodzie CN 3820, właściwym w tej sprawie jest Dyrektor Dep. Podatku Akcyzowego i Ekologicznego. To ten departament kształtował praktykę dotyczącą stosowania zerowej stawki na alkohol etylowy zawarty w wyrobie o kodzie CN 3820 i taka stawka była stosowana w służbie celnej. Departament Kontroli Celno-Akcyzowej i Kontroli Gier nie podważał takiego stanowiska, ponieważ sam nie stosuje tych stawek, nie przypominam sobie, aby do departamentu wpłynęła informacja o tym, iż stawka ta jest niewłaściwie stosowana i powinno się opodatkować alkohol etylowy zawarty w wyrobie o kodzie CN 3820. Informacje o nieprawidłowościach dotyczyły jedynie niezgodności ze stosowaną taryfikacją i w tym zakresie podejmowaliśmy szereg działań, takich jak zlecenie badań próbek towaru, wystąpienia o stanowisko do Dep. Polityki Celnej w zakresie taryfikacji towarów, zlecenie powtórnych kontroli celnych i podatkowych”.*
- *„importowany alkohol etylowy zawarty w wyrobie o kodzie CN 3820 zwalniany był od akcyzy na podstawie przepisów rozporządzenia w sprawie zwolnień od podatku akcyzowego. Departament Kontroli Celno-Akcyzowej i Kontroli Gier wielokrotnie zwracał się do właściwych departamentów Ministerstwa Finansów w tej sprawie z prośbą o wiążącą interpretację czy urzędy celne właściwie odprawiają tego rodzaju towar i każdorazowo dostawaliśmy odpowiedź z właściwego departamentu, iż postępowanie urzędu celnego jest prawidłowe”.*
- *„kontrujący IC w Przemysłu nie mieli wątpliwości co do stosowania zerowej stawki dla tego typu towaru (CN 3820) w związku z tym nie kwestionowali przyjętej praktyki.*

*Opodatkowanie podatkiem akcyzowym alkoholu etylowego zawartego w wyrobie o kodzie CN 3820 nie zostało opisane w protokole kontroli, ponieważ widocznie nie wzbudziło to wątpliwości u kontrolujących. Podpisując każde wystąpienie pokontrolne mam prawo opierać się na dowodach zebranych w trakcie kontroli i skoro w protokole kontroli IC w Przemyślu nie było ustaleń dotyczących zwolnienia alkoholu etylowego zawartego w wyrobach o kodzie CN 3820 nie było podstaw do kwestionowania zwolnienia alkoholu etylowego zawartego w tych wyrobach”.*

### **3.2.3. Skutki nieprawidłowości i osoby odpowiedzialne**

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli wprowadzanie na polski, a tym samym wspólnotowy obszar celny, towarów klasyfikowanych do kodu CN 3820 00 00 zawierających w swym składzie alkohol etylowy, bez uiszczenia należnego podatku akcyzowego od tego składnika, i innych należności związanych z importem tych towarów, w łącznej kwocie ok. 2,8 mld zł, możliwe było wyłącznie wskutek nieprawidłowych działań lub zaniechania obowiązków przez funkcjonariuszy publicznych Urzędu Celnego w Przemyślu, Izby Celnej w Przemyślu oraz Ministerstwa Finansów.

Bezpośrednią odpowiedzialność za stwierdzone nieprawidłowości ponosi Naczelnik Urzędu Celnego w Przemyślu, który ustawowo zobowiązany jest m.in. do nadawania towarom przeznaczenia celnego, dokonywania wymiaru i poboru podatku akcyzowego i innych należności celnych. Działanie funkcjonariusza publicznego na szkodę interesu publicznego i wyrządzenie szkody majątkowej w wielkich rozmiarach, poprzez niedopełnienie ciążących na nim obowiązków, stanowi przestępstwo określone w art. 296 § 1 i 3 kodeksu karnego.

Najwyższa Izba Kontroli wskazuje na poważne zaniedbania osób pełniących funkcję Ministra Finansów w latach 2004-2007, w zakresie sprawowanego nadzoru nad sprawami właściwymi dla organów celnych, co w sposób oczywisty przyczyniło się do powstania opisanych nieprawidłowości i wystąpienia szkody w wielkich rozmiarach.

Nadzór nad sprawami właściwymi dla organów celnych, w ramach obowiązku kształtowania polityki celnej państwa należał do obowiązków każdorazowego Ministra Finansów, ponoszącego odpowiedzialność za realizację budżetu państwa w zakresie ustalonym dla organów celnych.

W okresie od 2004 do 2007 roku funkcję Ministra Finansów pełniło łącznie siedem osób.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli Ministrowie Finansów, pełniący swe funkcje w latach 2004-2007 mogą ponosić odpowiedzialność z tytułu nadzoru określoną w przepisie art. 231 § 1 kodeksu karnego.

Odpowiedzialność z tytułu nadzoru określoną w art. 231 § 1 kodeksu karnego mogą ponosić również:

- Podsekretarze Stanu wyznaczeni przez Ministra Finansów do nadzoru nad funkcjonowaniem izb i urzędów celnych oraz merytorycznego nadzoru nad departamentami realizującymi nadzór nad poborem podatku akcyzowego i kontroli akcyzy,
- dyrektorzy Departamentu Podatku Akcyzowego i Ekologicznego oraz Departamentu Kontroli Celno-Akcyzowej i Kontroli Gier odpowiedzialni za nadzór i kontrolę poboru podatku akcyzowego przez organy podatkowe,
- dyrektorzy Izby Celnej w Przemysłu odpowiedzialni za nadzór nad Naczelnikiem Urzędu Celnego w Przemysłu.

W Ministerstwie Finansów nieprawidłowe działania lub zaniechania skutkujące odpowiedzialnością karną miały miejsce w dwóch departamentach, tj. w:

- a)** Departamencie Podatku Akcyzowego i Ekologicznego (wcześniej Departament Podatku Akcyzowego) - odpowiedzialnym za:
- monitorowanie obrotu towarowego z zagranicą wyrobami akcyzowymi, w tym gromadzenie i wymianę danych w tym zakresie oraz opracowywanie zadań dla Centralnego Laboratorium Celnego i laboratoriów regionalnych dotyczących kontroli wyrobów akcyzowych we współpracy z Departamentami Cel, Organizacji Służby Celnej i Kontroli Celnej;
  - nadzór nad poborem podatku akcyzowego przez organy podatkowe oraz opracowywanie wytycznych dla działań organów podatkowych w tym zakresie.
- b)** Departamencie Kontroli Celno-Akcyzowej i Kontroli Gier (wcześniej Departamentem Kontroli Celno-Akcyzowej) - odpowiedzialnym za:
- monitorowanie obrotu towarowego z zagranicą wyrobami akcyzowymi;
  - prowadzenie spraw w zakresie kontroli akcyzy, dozoru i kontroli celnej oraz zwalczania przestępczości w obrocie towarowym.

## **4. Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli**

### **4.1. Postępowanie kontrolne i działania podjęte po zakończeniu kontroli**

Kontrole w trzech jednostkach wykonano metodą bezpośrednich badań dokumentów, a ponadto 4 osoby przesłuchano w charakterze świadków; w trybie art. 29 ust. 2 lit. f ustawy o NIK zasięgnięto dodatkowych informacji w 12 jednostkach niekontrolowanych; na podstawie art. 12 pkt 1 ustawy o NIK uzyskano wyniki 25 kontroli przeprowadzonych przez inne organy kontroli; na podstawie art. 60 ust 3 ustawy o NIK wskazano na niezasadność zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji przez 2 osoby zatrudnione w Ministerstwie Finansów.

Działalność wszystkich kontrolowanych jednostek została oceniona negatywnie, co w czterostopniowej skali ocen stosowanej przez NIK (pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych uchybień, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości oraz negatywna) stanowi ocenę najniższą.

Protokoły kontroli Urzędu Celnego w Przemysłu i Izby Celnej w Przemysłu zostały podpisane przez kierowników tych jednostek odpowiednio w dniach 7 stycznia 2009 r. i 15 stycznia 2009 r.

Wystąpienia pokontrolne z tych kontroli zostały przekazane Naczelnikowi Urzędu Celnego w Przemysłu i Dyrektorowi Izby Celnej w Przemysłu w dniu 3 grudnia 2009 r.

Do ocen, uwag i wniosków pokontrolnych zostały zgłoszone zastrzeżenia.

Naczelnik Urzędu Celnego w Przemysłu zgłosił łącznie 17 zastrzeżeń, z czego 4 zastrzeżenia zostały uwzględnione w całości, a 9 w części. W pozostałym zakresie zastrzeżenia oddalono.

Dyrektor Izby Celnej w Przemysłu zgłosił 8 zastrzeżeń, z czego 2 uwzględniono w całości, a 4 w części. W pozostałym zakresie zastrzeżenia oddalono.

Uchwały Komisji Odwoławczej w sprawie zastrzeżeń zgłoszonych przez Naczelnika Urzędu Celnego i Dyrektora Urzędu Celnego w Przemysłu z dnia 2 marca 2010 r. zatwierdzone zostały przez Prezesa Najwyższej Izby Kontroli postanowieniami z dnia 22 kwietnia 2010 r. (w zakresie Urzędu Celnego) oraz z dnia 27 kwietnia 2010 r. (w sprawie Izby Celnej).

Naczelnik Urzędu Celnego w Przemyślu w dniu 9 września 2010 r. zaskarżył do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie postanowienie Prezesa Najwyższej Izby Kontroli z dnia 22 kwietnia 2010 r. zatwierdzającego uchwałę Komisji Odwoławczej NIK Delegatury w Rzeszowie z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego.

Dyrektor Izby Celnej w Przemyślu zaskarżył do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie postanowienie Prezesa Najwyższej Izby Kontroli z dnia 27 kwietnia 2010 r. zatwierdzające uchwałę Komisji Odwoławczej NIK Delegatury w Rzeszowie z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego skierowanego po kontroli Izby Celnej w Przemyślu.

W kontroli Ministerstwa Finansów korzystano z pomocy biegłego (kancelarii prawnej), w zakresie dotyczącym stosowania przepisów krajowych i unijnych regulujących kwestie podatku akcyzowego, w szczególności związanych z importem alkoholu etylowego.

Protokół kontroli Ministerstwa Finansów w zakresie *prawidłowości naliczania i pobierania opłat celnych i innych należności w związku z importem spirytusu w latach 2003-2007* został przedłożony Ministrowi Finansów w dniu 9 października 2009 r.

Podsekretarz Stanu Jacek Kapica, działający z upoważnienia Ministra Finansów, pismem z dnia 23 października 2009 r. złożył do Kontrolera NIK zastrzeżenia do protokołu kontroli.

Kontroler NIK pismem z dnia 13 listopada 2009 r. przedstawił Ministrowi Finansów swoje stanowisko w sprawie zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli.

W dniu 25 listopada 2009 r. Podsekretarz Stanu złożył zastrzeżenia do Dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie, które zostały rozpatrzone przez Komisję Odwoławczą w uchwale z dnia 2 czerwca 2010 r.

Uchwała ta została zatwierdzona przez Prezesa Najwyższej Izby Kontroli postanowieniem z dnia 30 czerwca 2010 r.

Podsekretarz Stanu Jacek Kapica w dniu 14 lipca 2010 r. odmówił podpisania protokołu kontroli.

Najwyższa Izba Kontroli w dniu 15 września 2010 r. skierowała do Ministra Finansów wystąpienie pokontrolne. Do zawartych w wystąpieniu pokontrolnym ocen, uwag i wniosku pokontrolnego Podsekretarz Stanu Jacek Kapica w dniu 23 września 2010 r. złożył 11 zastrzeżeń do Kolegium Najwyższej Izby Kontroli.

Kolegium Najwyższej Izby Kontroli w uchwale Nr 2/2011 z dnia 26 stycznia 2011 r. 2 zastrzeżenia uwzględniło w całości, 1 uwzględniło w części oraz oddaliło pozostałe.

Naczelnik Urzędu Celnego w Przemysłu pismem z dnia 5 sierpnia 2010 r. poinformował Dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, w którym podał m.in., że:

- skierowano do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli wezwanie do usunięcia naruszenia prawa w uchwale Komisji Odwoławczej w sprawie zastrzeżeń Urzędu Celnego, zatwierdzonej postanowieniem Prezesa Najwyższej Izby Kontroli,
- skierowano do Dyrektora Izby Celnej w Przemysłu prośbę o zajęcie stanowiska w kwestii zasadności sugerowanej przez Najwyższą Izbę Kontroli zmiany klasyfikacji taryfowej towaru opisanego w dokumentach SAD jako „koncentraty płynów do spryskiwaczy”,
- zwrócono się do Referatu Elementów Kalkulacyjnych Izby Celnej w Przemysłu z prośbą o zajęcie stanowiska w kwestii zasadności sugerowanej przez Najwyższą Izbę Kontroli zmiany klasyfikacji taryfowej towaru opisanego w dokumentach SAD jako „koncentraty płynów zapobiegających zamarzaniu” z uwagi na fakt, iż w dalszym ciągu w Oddziale Celnym Medyka-Żurawica występują przypadki zgłaszania przez importerów tego rodzaju towaru do procedury dopuszczenia do obrotu.

Naczelnik Urzędu Celnego w Przemysłu poinformował ponadto, że za pośrednictwem Izby Celnej w Przemysłu otrzymał opinię Departamentu Podatku Akcyzowego i Ekologicznego Ministerstwa Finansów, z której wynika, iż *brak jest podstaw do poboru akcyzy w odniesieniu do dokonanego w latach 2004-2007 importu niezamarzających płynów na bazie alkoholu etylowego.*



Dyrektor Izby Celnej w Przemysłu pismem z dnia 2 sierpnia 2010 r. poinformował Dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, podając m.in., że:

- skierowano do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli wezwanie do usunięcia naruszenia prawa w uchwale Komisji Odwoławczej w sprawie zastrzeżeń Izby Celnej, zatwierdzonej postanowieniem Prezesa Najwyższej Izby Kontroli;
- wystąpiono do Departamentu Podatku Akcyzowego i Ekologicznego Ministerstwa Finansów o opinię w kwestii zasadności opodatkowania podatkiem akcyzowym alkoholu etylowego zawartego w towarach o kodzie CN 3820 00 00.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie postanowieniem z dnia 29 listopada 2010 r. sygn. Akt V SA/Wa 2516/10 oraz V SA/Wa 2517/10 odrzucił skargi Urzędu Celnego w Przemysłu i Izby Celnej w Przemysłu na postanowienia Prezesa Najwyższej Izby Kontroli zatwierdzające uchwały Komisji Odwoławczych (postanowienie z dnia 22 kwietnia 2010 r. i postanowienie z dnia 27 kwietnia 2010 r.) uznając, iż w sprawach tych droga sądowa jest niedopuszczalna.

W uzasadnieniu tych postanowień Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie podzielił stanowisko NIK zawarte w odpowiedziach na skargi, że działania kontrolne NIK nie stanowią działań administracji publicznej, a zaskarżone postanowienia Prezesa NIK nie są aktami ani czynnościami z zakresu administracji publicznej w rozumieniu art. 3 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi*<sup>14</sup>.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Jacek Kapica pismem z dnia 7 marca 2011 r. poinformował Prezesa Najwyższej Izby Kontroli o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym, podając m.in., że:

- *mając na uwadze okoliczność, iż według Kolegium Najwyższej Izby Kontroli nieuprawnione było stosowanie zerowej stawki podatku akcyzowego uwarunkowanej koniecznością prawidłowego skazania alkoholu etylowego zawartego w płynach do spryskiwaczy szyb samochodowych oraz płynach przeciwoblodzeniowych, zamiast zwolnienia od akcyzy pod warunkami należy wyjaśnić, iż cel dyrektywy alkoholowej dotyczący nieopodatkowywania przedmiotowych wyrobów, zawierających w swym składzie alkohol etylowy, realizowany*

---

<sup>14</sup> (Dz. U. z 2002 r., Nr 153, poz. 1270 ze zm.)

w latach 2004-2007 poprzez stosowanie zerowej stawki podatku akcyzowego został z dnia 24 listopada 2007 r. zastąpiony przez określenie zwolnienia na alkohol etylowy: zawarty w płynach do spryskiwaczy szyb samochodowych oraz płynach przeciwoblodzeniowych i skażony parami środków skażających wskazanymi w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 10 października 2007 r. w sprawie zwolnień od podatku akcyzowego. Dlatego też należy zauważyć jak wynika z powyższego, że stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości usunięte zostały już w listopadzie 2007 r.;

- zwróci się do Dyrektora Generalnego Ministerstwa Finansów o przeprowadzenie postępowania dyscyplinarnego wobec Dyrektora Departamentu Podatku Akcyzowego i Ekologicznego oraz Dyrektora Departamentu Kontroli Celno-Akcyzowej i Kontroli Gier;
- w związku ze wskazaną w wystąpieniu pokontrolnym odpowiedzialnością podsekretarza stanu MF za wykazane nieprawidłowości - zdecydowano się o wystąpieniu do prokuratury z wnioskiem o podejrzenie popełnienia przestępstwa przez te osoby.

Ponadto w związku z wystąpieniem pokontrolnym skierowanym do Ministra Finansów, Podsekretarz Stanu Szef Służby Celnej Jacek Kapica przekazał kopię pisma z dnia 23 marca 2011 r. skierowanego do wszystkich dyrektorów izb celnych, w którym polecił podjęcie u wszystkich importerów, jak również u każdej osoby bezpośrednio lub pośrednio zainteresowanej obrotem tymi wyrobami - kontroli obrotu importowanymi płynami do spryskiwaczy szyb samochodowych i płynami przeciwoblodzeniowymi w celu sprawdzenia prawidłowości ich ostatecznego przeznaczenia.

Finansowym rezultatem kontroli jest kwota 2.785.148.680 zł, wykazana w systematyce NIK w kategorii **A - finansowe lub sprawozdawcze skutki nieprawidłowości**, jako uszczuplenie środków lub aktywów (A.1).

Wyliczenie nienaliczonego i niepobranego podatku akcyzowego i innych należności dla zgłoszonego w Polsce w okresie od dnia 1 maja 2004 r. do dnia 23 listopada 2007 r. towaru o kodzie CN 3820 00 00 sporządziło łącznie 8 Izb Celnych dla 737 zgłoszeń celnych (tj. 89 % z łącznej liczby zgłoszeń celnych dokonanych w całym kraju w tym okresie). W wykazanej łącznej kwocie niezyskanych dochodów - 2.720.313.760 zł (tj. 97,7%) dotyczy uszczupień wynikających z działania Urzędu Celnego w Przemysłu.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, skutkującymi wskazanymi wyżej uszczupleniami dochodów budżetu państwa w wielkich rozmiarach, Najwyższa Izba Kontroli,

w trybie art. 63 ustawy o NIK skieruje do Prokuratury Okręgowej w Warszawie i Prokuratury Okręgowej w Przemyślu zawiadomienia o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstw przez funkcjonariuszy publicznych, będących pracownikami jednostek kontrolowanych oraz Ministrów Finansów pełniących tę funkcję, w okresie objętym kontrolą.

Odpowiedzialność Naczelnika Urzędu Celnego w Przemyślu wynika z art. 296 § 1 i 3 kodeksu karnego, natomiast pozostałych osób odpowiedzialnych za nadzór nad działalnością Urzędu Celnego w Przemyślu (dyrektorzy Izby Celnej w Przemyślu, dyrektorzy właściwych departamentów w MF, podsekretarze stanu, ministrowie finansów) – wynika z art. 231 § 1 kodeksu karnego.

## 5. Załączniki

### 5.1. Wykaz skontrolowanych podmiotów oraz osób zajmujących kierownicze stanowiska, odpowiedzialnych za kontrolowaną działalność

Podmiot kontrolowany	Osoby zajmujące kierownicze stanowiska odpowiedzialne za kontrolowaną działalność
Ministerstwo Finansów	<p><b>Ministrowie Finansów:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Andrzej Raczko - od 16 czerwca 2003 r. do 21 lipca 2004 r.,</li> <li>- Mirosław Gronicki - od 21 lipca 2004 r. do 31 października 2005 r.,</li> <li>- Teresa Lubińska - od 31 października 2005 r. do 7 stycznia 2006 r.,</li> <li>- Zyta Gilowska - od 7 stycznia 2006 r. do 24 czerwca 2006 r. oraz od 22 września 2006 r. do 16 listopada 2007 r.,</li> <li>- Paweł Wojciechowski - od 24 czerwca 2006 r. do 14 lipca 2006 r.,</li> <li>- Stanisław Kluza - od 14 lipca 2006 r. do 22 września 2006 r.,</li> <li>- Jan Vincent-Rostowski - od 16 listopada 2007 r.</li> </ul> <p><b>Podsekretarze Stanu:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Wiesław Czyżowicz - Podsekretarz Stanu - Szef Służby Celnej od 24 lutego 2004 r. do 28 listopada 2005 r.,</li> <li>- Jarosław Neneman - Podsekretarz Stanu (nadzorujący tylko Departament Podatku Akcyzowego w okresie od 21 lutego 2005 r. do 15 grudnia 2005 r. oraz w okresie od 22 czerwca 2006 r. do 20 listopada 2006 r.)</li> <li>- Mirosław Barszcz - Podsekretarz Stanu (nadzorujący tylko Departament Podatku Akcyzowego w okresie od 15 grudnia 2005 r. do 22 czerwca 2006 r.)</li> <li>- Marian Banaś - Podsekretarz Stanu - Szef Służby Celnej od 28 listopada 2005 r. do 3 stycznia 2008 r.</li> </ul> <p><b>Dyrektorzy Departamentu Podatku Akcyzowego i Ekologicznego (wcześniej Dep. Podatku Akcyzowego):</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Edmund Cichowski - p.o. dyrektora od 1 października 2002 r. do 10 kwietnia 2005 r.,</li> <li>- Wojciech Bronicki - p.o. dyrektora od 11 kwietnia 2005 r. do 19 listopada 2006 r. oraz dyrektor tego departamentu od 20 listopada 2006 r.</li> </ul>

	<p><b>Dyrektor Departamentu Kontroli Celno-Akcyzowej i Kontroli Gier (wcześniej Departament Kontroli Celno-Akcyzowej)</b> Artur Janiszewski - p.o. dyrektora od 1 sierpnia 2004 r. do 19 listopada 2006 r. oraz dyrektor tego departamentu od 20 listopada 2006 r.</p> <p><b>p.o. Zastępcy Dyrektora Departamentu Kontroli Celnej</b> Marek Multan pełniący tę funkcję od 1 sierpnia 2004 r. do 14 lipca 2005 r. (w późniejszym okresie nazwę departamentu zmieniono na Departament Kontroli Celno-Akcyzowej).</p>
Urząd Celny w Przemyślu	<p>Andrzej Karpiński - <b>Naczelnik Urzędu Celnego w Przemyślu</b> - w okresie od 1 maja 2002 r. do 23 czerwca 2009 r.</p> <p>Jacek Wojdylak - <b>Zastępca Naczelnika Urzędu Celnego w Przemyślu</b> - w okresie od 8 maja 2002 r. do 17 sierpnia 2009 r.</p>
Izba Celna w Przemyślu	<p><b>Dyrektorzy Izby Celnej w Przemyślu:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Marek Kachaniak - w okresie od 1 maja 2002 r. do 16 grudnia 2005 r.,</li> <li>- Andrzej Nowak - w okresie od 17 grudnia 2005 r. do 16 czerwca 2006 r.</li> <li>- Edward Czajkowski - w okresie od 17 czerwca 2006 r. do 22 listopada 2006 r.,</li> <li>- Grzegorz Skowronek - w okresie od dnia 23 listopada 2006 r. do dnia 31 stycznia 2008 r.</li> </ul>

## 5.2. Wykaz podstawowych aktów prawnych

1. Ustawa z dnia 23 stycznia 2004 r. *o podatku akcyzowym* (Dz. U. Nr 29, poz. 257 ze zm.).
2. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 22 kwietnia 2004 r. *w sprawie obniżenia stawek podatku akcyzowego* (Dz. U. Nr 87, poz. 825 ze zm.).
3. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 26 kwietnia 2004 r. *w sprawie zwolnień od podatku akcyzowego* (Dz. U. Nr 97, poz. 966 ze zm.).
4. Dyrektywa Rady 92/84/EWG z dnia 19 października 1992 r. *w sprawie zbliżenia stawek podatku akcyzowego dla alkoholu i napojów alkoholowych* (Dz.U.U.E.L.92.316.29).
5. Dyrektywa Rady 92/83/EWG z dnia 19 października 1992 r. *w sprawie harmonizacji struktury podatków akcyzowych od alkoholu i napojów alkoholowych* (Dz.U.U.E.L.92.316.21 ze zm.).
6. Dyrektywa Rady Wspólnot Europejskich 92/12/EWG z dnia 25 lutego 1992 r. *w sprawie ogólnych warunków dotyczących wyrobów objętych podatkiem akcyzowym, ich przechowywania, przepływu oraz kontrolowania* (Dz.U.U.E.L.92.76.1 ze zm.).
7. Rozporządzenie Rady (EWG) NR 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. *ustanawiające Wspólnotowy Kodeks Celny* (Dz.U.U.E.L.92.302.1).

### **5.3. Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli**

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Prezes Trybunału Konstytucyjnego
6. Minister Finansów
7. Szef Służby Celnej
8. Prezes Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa
9. Rzecznik Praw Obywatelskich
10. Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego
11. Szef Agencji Wywiadu
12. Prokurator Generalny
13. Sejmowa Komisja Finansów Publicznych
14. Posłowie i Senatorowie RP województwa podkarpackiego
15. Wojewoda Podkarpacki
16. Przewodniczący Sejmiku Województwa Podkarpackiego
17. Marszałek Województwa Podkarpackiego
18. Związek Pracodawców Polskiego Przemysłu Spirytusowego
19. Związek Zawodowy Celnicy PL
20. Krajowa Rada Gorzelnictwa i Produkcji Biopaliw

#### **5.4. Wybrane dokumenty z akt kontroli**





Warszawa 2004.08.20

**MINISTERSTWO FINANSÓW  
DEPARTAMENT KONTROLI CELNEJ**

KC-VI-065-18/04/JK/164

**Dyrektorzy  
Izb Celnych**

Od 1 maja br. nie są obłożone podatkiem akcyzowym złożone rozpuszczalniki organiczne zawierające w swoim składzie spirytus skażony, klasyfikowane do kodu CN 3814 00 90 oraz środki zapobiegające zamarzaniu i płyny przeciwołodzeniowe klasyfikowane do kodu CN 3820 00 00.

Zgodnie ze stanowiskiem Departamentu Ceł, do kodu CN 3820 00 00 (obecnie nie obłożonego podatkiem akcyzowym) zgłaszane są płyny do spryskiwaczy szyb samochodowych. Jeżeli preparaty takie poza spirytusem skażonym zawierają np. dodatek 1% glikolu, to dodatek ten nie ma wpływu na ich klasyfikację i powinny być one klasyfikowane do kodu CN 2207 20 00 (obłożonego podatkiem akcyzowym). Płyny do spryskiwaczy szyb samochodowych, prawidłowo klasyfikowane do kodu CN 3820 00 00, poza spirytusem zawierają zazwyczaj dodatek barwnika i środka myjącego (związki powierzchniowo czynne).

Należy nadmienić, że taki płyn do spryskiwaczy samochodowych, prawidłowo zgłoszony do kodu CN 3820 00 00, stosunkowo łatwo można oczyścić z barwnika i środka myjącego i dalej wprowadzać do obrotu jako alkohol (policja ujawniła już taki przypadek).

Mając na uwadze powyższe, polecam pilne wzmożenie nadzoru nad odprawami bieżącymi oraz ukierunkowanie kontroli post importowych na sprawdzenie przeznaczenia ww. towarów, wwożonych w znacznych ilościach.

Za zgodność:  
m.p.

Departament Celny  
Sekretariat  
338-08-21  
Nr pisemny

p.o. Zastępcy Dyrektora  
Departamentu Kontroli Celnej  
/-/  
Marek Multan



# ZWIĄZEK GÓRZELNI POLSKICH

54-610 Wrocław, ul. Mińska 60, tel./fax 071/ 35-63-952  
tel. 71/35-63-951, email: gorzelnik.polski@poczta.fm

*Pan Dyj. A. Ch + MN*

**- TERMIN - 15.04.05**

MINISTERSTWO FINANSÓW

Wpl. 2005 -03- 29

Dep. *ol* zat. *lip*

Wrocław, dnia 22 marca 2005 r.

L.dz. *6/10/2005*

*G. J. Miu.  
W. Cyżowca  
30/03/05  
Miu*

SEKRETARIAT

2005-04-01

3520 BM

Pan  
Minister Finansów  
Miroslaw GRONICKI

*Sławomir Pichor*

Z sygnałów napływających do Biura Związku Górzelników Polskich wynika, że trudna sytuacja w zakresie zbytu spirytusu surowego na rynku wewnętrznym wynika m.in. z nadmiaru niekontrolowanego importu różnorodnych produktów zawierających w swoim składzie wysoki procent spirytusu. Szczególną uwagę zwracano na płyny eksploatacyjne do samochodów, m.in. koncentrat do spryskiwaczy zawierający w swoim składzie ponad 90% spirytusu oraz płyny chłodnicze „Borygo”. Z niepotwierdzonych informacji wynika, że w 2004 roku tą drogą mogło wejść do Polski ze Wschodu ponad 10 mln litrów spirytusu. Rzutowało to ujemnie na ogólny bilans zużycia spirytusu surowego oraz jego ceny.

Członkowie Związku zwracają coraz częściej uwagę na to zjawisko żądając od Zarządu Związku konkretnych reakcji i interwencji u kompetentnych organów państwowych posiadających możliwość przeciwdziałania temu zjawisku.

W związku z powyższym prosimy o rozpoznanie zasygnalizowanego zagrożenia i udzielenie informacji o skali zjawiska i stratach, jakich z tego tytułu może ponosić budżet państwa.

Za zgodność  
m.p.  
Z poważaniem  
*S. Miu*

SEKRETARIAT

2005-06-24

Przebieg  
Ryszard WOJTASIEWICZ

*KC-III-2810-28/05*

*p. H. Niętko  
12.04.05.*

Do wiadomości: MRiRW

PWCY

2005 -03- 31

Sekretariat Podsekretarza Stanu  
Wiesława Czyżowicza

Prezes Zarządu ZGP we Wrocławiu

Z up. *JOZEF JANCZYK*

*Janczyk*

ZSSC

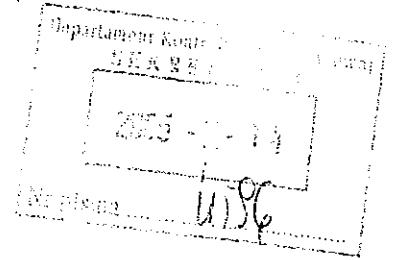
2005 -03- 31

Sekretariat Zastępcy  
Szefa Służby Celnej

*BMC 3520 BM*

**DEPARTAMENT PODATKU  
AKCYZOWEGO**  
PAII-8167-47-JL/05/4596

Warszawa, 14 listopada 2005 r.



KC III  
15.11.05  
P.O. ZASTĘPCY Dyrektora  
Departamentu Podatku Akcyzowego  
Grzegorz Bystranski

**Pani  
Anna DUBIELAK  
p.o. Dyrektora  
Departamentu Cel  
w gmachu**

W nawiązaniu do pisma znak : DC-ST-065/040/2899/2005 z dnia 14 października 2005 r. przy którym przekazane zostało pismo Izby Celnej w Warszawie z dnia 20 września 2005 r. znak : 440000-WIT-0707-60/05/1411/AZ dotyczące wzmożonego importu towarów zawierających w swym składzie duże ilości alkoholu etylowego, Departament Podatku Akcyzowego uprzejmie informuje, co następuje.

W myśl regulacji § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 kwietnia 2004 r. w sprawie obniżenia stawek podatku akcyzowego (Dz. U. Nr 87, poz. 825 z późn. zm.) stawki akcyzy określone w art. 72 ust. 4 ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. Nr 29, poz. 257 z późn. zm.) obniżone zostały do wysokości określonej w załączniku nr 1 do rozporządzenia – dla wyrobów akcyzowych sprzedawanych w kraju, natomiast dla wyrobów dostarczanych wewnątrzspółnotowo, nabywanych wewnątrzspółnotowo oraz importowanych - w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

Zgodnie z powyższym, obowiązująca stawka podatku akcyzowego dla alkoholu etylowego wynosi 4550,00 zł od 1 hl alkoholu etylowego 100 % vol.

Wyrobami akcyzowymi są również „Środki zapobiegające zamarzaniu i płyny przeciwoblodzeniowe, zawierające w swym składzie alkohol etylowy klasyfikowane do kodu CN 3820 00 00 Taryfy Celnej jak również „Organiczne złożone rozpuszczalniki i rozcieńczalniki, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone; gotowe zmywacze farb i lakierów-pozostałe, zawierające w swym składzie alkohol etylowy” klasyfikowane do kodu CN 3814 00 90 Taryfy Celnej.

Ponieważ przedmiotowe wyroby nie zostały wymienione w załączniku nr 1 i nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 kwietnia 2004 r. w sprawie obniżenia stawek podatku akcyzowego zatem, zgodnie z zapisem w poz. 33 zał. nr 1 i w poz. 29 zał. nr 2 do w/w rozporządzenia, stosuje się dla nich zerową stawkę podatku akcyzowego.

m.p.  
Sfls

2005 09 24

KC-III-8810-21/05  
p. K. Niewczal  
16.11.05

Funkcjonująca, w odniesieniu do przedmiotowych wyrobów akcyzowych, przedstawiona konstrukcja podatkowa, spójna z system zwolnień od podatku akcyzowego zapisanym w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 26 kwietnia 2004 r. w sprawie zwolnień od podatku akcyzowego (Dz. U. Nr 97, poz. 966 z późn. zm.) jest logiczną konsekwencją postanowień Dyrektywy Rady z dnia 19 października 1992 r. w sprawie ujednoczenia struktury podatków akcyzowych od alkoholu i napojów alkoholowych (92/83/EEC).

Skoro bowiem, w myśl postanowień art. 27 ust. 1 lit. b w/w Dyrektywy, Minister Finansów, zapisem § 18 ust. 1 pkt 2 w/w rozporządzenia zwolnił od podatku akcyzowego alkohol etylowy skażony środkiem skażającym na podstawie odrębnych przepisów i wykorzystywany do wytwarzania produktów nie przeznaczonych do konsumpcji przez ludzi, a alkohol ten stanowi bazę m. in. w produkcji przedmiotowych wyrobów klasyfikowanych do kodu CN 3820 00 00 i CN 3814 00 90 Taryfy Celnej, zawierających w swym składzie alkohol etylowy, to konsekwentnie w stosunku do wyprodukowanych wyrobów akcyzowych zastosował „0” stawkę podatku akcyzowego.

Z uwagi na powyższe i w związku z brakiem stanowiska Unii Europejskiej w sprawie zgłoszonej przez Departament Celný dotyczącej stosownych regulacji dla towarów zawierających w swym składzie ponad 90 % alkoholu etylowego oraz w związku z występującymi zjawiskami, przedstawionymi w przywołanych na wstępie pismach, w tym sygnalizowanym wzmożonym importem przedmiotowych wyrobów i liczbą wydawanych wiążących informacji taryfowych na nie, w szczególności w kontekście istniejących możliwości zneutralizowania lub wręcz wydzielenia z tych wyrobów części stosowanych skażników i użycia uzyskanego w ten sposób nieopodatkowanego surowca w celach konsumpcyjnych, również w opinii Departamentu Podatku Akcyzowego istnieje konieczność podjęcia, przez właściwe służby, wszelkich działań uniemożliwiających powstawanie nieprawidłowości w tym zakresie.

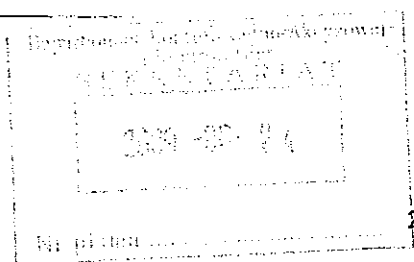
Aktualnie, w obowiązującym stanie prawnym, wzmózona kontrola tej grupy produktów (również poprzez firmy dla których wydane zostały decyzje WIT), w szczególności w kontekście deklarowanego i końcowego przeznaczenia towaru, jest jedynym skutecznym narzędziem w walce z pojawiającymi się nieprawidłowościami.

Do wiadomości:

p.o. Dyrektora Departamentu  
Podatku Akcyzowego  
*Wojciech Bronicki*

Departament Kontroli  
Celno – Akcyzowej

Za zgodność:  
m.p.  
*SWB*



1519

2254-2

2006 -09- 04

Sekretariat Zastępcy  
Szefa Służby Celnej



RZECZPOSPOLITA POLSKA

MINISTERSTWO  
SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI

SEKRETARZ STANU

Marek SURMACZ

Warszawa, dnia 31 sierpnia 2006 r.

PMBS 2251/00  
2006 -09- 01  
Sekretariat Podsekretarza Stanu  
Marian Banas

DBP-II-074- 4056 /2006

*Inspektor A. Jankowski*  
*04.09.06*

*[Signature]* oraz  
Agnieszka Szymankiewicz

**Pan Marian BANAS**

Szef Służby Celnej  
Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów

**Pan Paweł BANAS**

Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej  
Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów

*W imieniu Pana wice Ministra*

W załączeniu uprzejmie przekazuję Panom Ministrom pismo dotyczące zagrożenia nielegalnym wprowadzeniem do Polski dużej ilości alkoholu etylowego z Ukrainy z uprzejmą prośbą o rozważenie możliwości podjęcia działań zapobiegawczych w przedmiotowej kwestii.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że pismo to zostało skierowane do Pana Ludwika Dorna, Wiceprezesa Rady Ministrów, Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji przez Polski Przemysł Spirytusowy – Krajową Radę Przetwórstwa Spirytusu.

*PCNME 11*

*Pan Dyr G.B.*  
*Pan o. S. Nowy*

*Za zgodności z 2. trybem ułożenia*  
*oryginałem.*

*25.06.2006 r.*  
*St. Ujeła*

*CA-111*  
*P.A. Gzdelak*  
*Prac. o normach*  
*01.09.2006*  
*[Signature]*

*[Signature]*  
PMBS 2257



POLSKI PRZEMYSŁ SPIRYTUSOWY  
KRAJOWA RADA PRZETWÓRSTWA SPIRYTUSU

Adres korespondencyjny:  
00-002 Warszawa, ul. Świętokrzyska 20/319  
Tel./fax (022) 826 80 07  
e-mail: KRPS@pqi/mos-warszawa.pl  
KRPS@stspoz.pl

00-048 Warszawa, ul. Czackiego 3/E  
tel. (022) 827 38 47  
NIP 826-030-01-21

1521

Warszawa, dnia 22 sierpnia 2006 r.

KRPS-100 /LW/06

Bardzo pilne!

Za zgodności z  
oryginałem  
S. M. P.

Pan Ludwik Dom  
Wicepremier  
Minister Spraw Wewnętrznych  
i Administracji

Szanowny Panie Premierze,

Polski Przemysł Spirytusowy (KRPS) informuje o niebezpieczeństwie nielegalnego wprowadzenia do Polski dużej ilości alkoholu etylowego z Ukrainy oraz wnosi o niezwłoczne podjęcie działań kontrolnych w tej sprawie.

W związku z planami objęcia wyrobów zawierających częściowo skażony alkohol etylowy podatkiem akcyzowym o takiej samej stawce jak napoje spirytusowe w ciągu ostatnich dni znacząco wzrósł import skażonego alkoholu z Ukrainy do Polski. Z informacji uzyskanych po stronie ukraińskiej wynika, że w chwili obecnej nie jest możliwe dokonanie legalnego zakupu nieskażonego spirytusu, gdyż cała produkcja jest przeznaczona na eksport do Polski, w formie skażonej.

Z powodu całkowitego zwolnienia z akcyzy wyrobów zawierających alkohol etylowy częściowo skażony często były one wykorzystywane do nielegalnej produkcji napojów alkoholowych wprowadzanych na rynek ze szkodą dla życia i zdrowia obywateli oraz bez należnych opłat i podatków, w tym akcyzy. Stawka celna na skażony spirytus z Ukrainy wynosi 10.2 Euro/hl czystego alkoholu.

Wydrukowano dn. 2006-08-22  
DWP 1456/06  
KANCELARIA GŁÓWNA  
Ministerstwa Spraw Wewnętrznych  
i Administracji

Sygn. 2266  
Wpł. dn. 23-08-2006r.

KANCELARIA GŁÓWNA  
Ministerstwa Spraw Wewnętrznych  
i Administracji  
- 3 -  
Wpłynęło dn. 23 SIE, 2006 r.  
RECEPCJA/REG - 15618/11

10-... 846/06

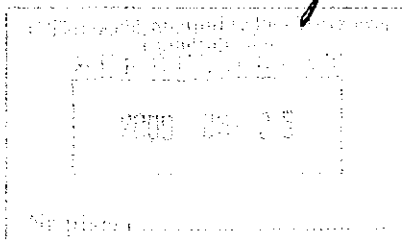
Obecnie spirytus skażony jest zwolniony z akcyzy, więc zamiast 45,5 zł za litr 100% alkoholu, przedsiębiorcy sprowadzający alkohol płacą cło w wysokości niecałych 40 gr za litr 100% alkoholu.

Znaczny wzrost importu z Ukrainy zamiast spodziewanego wzrostu dostaw wewnątrzspółnotowych (np. ze Słowacji, gdzie ceny spirytusu są zbliżone do ukraińskich) może wynikać z tego, że znaczna część sprowadzanego alkoholu nie jest dostatecznie skażona, a na Ukrainie dużo łatwiej uzyskać urzędowe potwierdzenie denaturacji niż w Unii Europejskiej, gdzie służby celne są zobligowane do wzajemnej współpracy. Dodatkowo, w tak dużej ilości sprowadzanego alkoholu znacznie trudniej jest przeprowadzić skuteczną kontrolę.

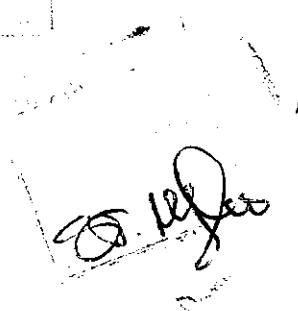
W ostatnich dniach otrzymaliśmy informacje o rozpoczęciu pierwszego w historii Polski procesu upadłościowego państwowego przedsiębiorstwa branży spirytusowej. A to, między innymi, za sprawą wysokiej rentowności rosnącej w siłę szarej strefy.

W związku z powyższym prosimy o podjęcie działań kontrolnych, które uchronią interes budżetu Państwa oraz interes legalnych producentów napojów spirytusowych.

*Z wyrazami szacunku*

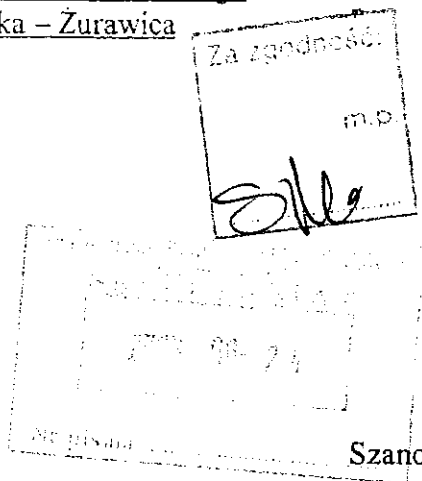


PREZES  
Polskiego Przemysłu Spirytusowego  
*Waldemar Rudnik*



Władysław Żmuda  
ul. Sobieskiego 27  
37-700 Przemyśl  
Kierownik Oddziału Celnego  
Medyka – Żurawica

Przemyśl, dnia 28 grudnia 2007r.



**Pan Marian Banaś**  
**Podsekretarz Stanu**  
**w Ministerstwie Finansów**  
**Szef Służby Celnej w Warszawie**  
**ul. Świętokrzyska 12**  
**00-950 Warszawa**

Szanowny Panie Ministrze

Jako długoletni funkcjonariusz celny, legitymujący się ponad 31 letnim stażem pracy w służbie celnej, zwracam się z pytaniem do Pana Ministra czy w świetle obowiązujących przepisów prawa można uznać za prawidłowy tryb kontroli celnej importowanego z Ukrainy alkoholu etylowego skażonego, klasyfikowanego przez eksportera do kodu CN 2207, który następnie jest zgłaszany w Oddziale Celnym Medyka – Żurawica do procedury dopuszczenia do obrotu jako koncentrat płynu lub płyn do spryskiwaczy szyb samochodowych pod kodem 3820 wspólnotowej taryfy celnej, a tym samym czy nastąpiło i dalej następuje duże uszczuplenie wymaganych należności, w szczególności w podatku akcyzowym?

Jednocześnie wyjaśniam, że moim zdaniem w przedmiotowej sprawie istnieje duże prawdopodobieństwo popełniania przestępstw przez funkcjonariuszy celnych, którzy stosują taki tryb kontroli celnej, dlatego też zachodzi konieczność rozważenia podjęcia odmowy wykonywania tych poleceń przelożonych oraz podjęcia działań określonych w przepisach art. 36 ust. 3 i 4 Ustawy z dnia 24 lipca 1999r. o Służbie Celnej /tekst jednolity Dz.U. z 2004r. Nr. 156 poz. 1641/.

Ponadto informuję, że w tej kwestii zwróciłem się pisemnie w dniu 14 listopada 2007r. do Dyrektora Izby Celnej w Przemyślu, w którym przedstawiłem swoje zastrzeżenia do trybu kontroli celnej przedmiotowych płynów, lecz do chwili obecnej nie otrzymałem żadnej odpowiedzi.

Sedno sprawy tkwi w tym, że na przejściu kolejowym w Medyce następuje swoista metamorfoza zmiany asortymentu przywiezionego towaru, co odbywa się w wyniku przeprowadzonych badań laboratoryjnych próbek alkoholu etylowego i wydaniu ekspertyzy przez Referat Laboratorium Izby Celnej w Przemyślu lub inne laboratorium, wskazującej niejednoznacznie na koncentrat płynu lub płyn do spryskiwaczy szyb samochodowych.

Z formalnego punktu widzenia zgłaszający wykorzystując takie rozwiązanie podważa wiarygodność danych zawartych we wszystkich dokumentach, gdzie zarówno w liście



przewozowym, na fakturze, w certyfikacie jakości producenta jak i w świadectwie pochodzenia towaru, a nawet w kontrakcie, jest jednoznacznie określony asortyment towaru tj. alkohol etylowy skażony, a pomimo tego zgłaszający dokonuje zgłoszenia do procedury dopuszczenia do obrotu innego towaru, czyli koncentratu płynu lub płynu do spryskiwaczy objętego kodem CN 3820, opierając się tylko na wspomnianej wcześniej opinii laboratorium, co bezkrytycznie zatwierdza organ celny.

Taka opinia laboratorium z formalnego punktu widzenia w swej treści nie jest żadną ekspertyzą, a tym bardziej wiążącą dla podjęcia ostatecznego rozstrzygnięcia w sprawie przez organ celny, ponieważ nie stwierdza kategoriycznie badanego towaru i nie rozstrzyga o jego ostatecznej klasyfikacji taryfowej.

Pomimo tego Kierownictwo Urzędu Celnego w Przemyślu, w porozumieniu z komórkami specjalistycznymi izby celnej, ustaliło i uskuteczniło na podstawie takiej nijakiej opinii dokonywanie odpraw celnych przywożonego z Ukrainy alkoholu etylowego, jako koncentratu płynu lub płynu do spryskiwaczy szyb samochodowych, klasyfikując przedmiotowy towar /płyn/ do kodu CN 3820, zwolniony z podatku akcyzowego.

Przełożeni zatem nie dostrzegają żadnych nieprawidłowości w przyjętym trybie, uzasadniając stosowaną praktykę przepisami prawa, opinią Światowej Organizacji Celnej, wydanymi informacjami WIT i wytycznymi MF.

Jednocześnie w trybie kontroli organ celny akceptuje działanie zgłaszającego, które powoduje jego jakby ubezwłasnowolnienie, gdyż w każdym przypadku kierownik zmiany oddziału celnego wyraża zgodę na próbobranie alkoholu etylowego przed dokonaniem zgłoszenia celnego, co nie jest uzasadnione w sytuacji jednoznacznie określonego towaru we wszystkich dokumentach przewozowych, a tym samym braku przeszkód w dokonaniu przez zgłaszającego prawidłowego zgłoszenia celnego.

Takie postępowanie uniemożliwia organowi celnemu chociażby wszczęcie postępowania karnego skarbowego w przypadku zgłoszenia celnego innego towaru aniżeli został przywieziony, ponieważ wcześniej laboratorium celne przeprowadziło jego specjalistyczne badanie.

Praktyka wykazuje zatem, że fakultatywny przepis wynikający z art. 42 Wspólnotowego Kodeksu Celnego, staje się przepisem obligatoryjnym, przez co organ celny ogranicza się w swoim działaniu, natomiast zgłaszający pozostaje bezkarny, ponieważ oddział celny może jedynie cofnąć towar za granicę na wniosek importera, jak to miało miejsce kilka razy w ostatnim czasie.

W wyniku takiego trybu kontroli celnej mogły powstać i mogą dalej powstawać olbrzymie straty Skarbu Państwa w uszczupleniu wymaganych należności, a moje różnorakie działania podejmowane już od 2005 roku nie zmieniają tej sytuacji, która nie wygląda dobrze w perspektywie mojej i podległych funkcjonariuszy odpowiedzialności karnej. Przykładowo od jednej cysterny takiego alkoholu etylowego /60 – 65 tysięcy litrów /, przekwalifikowanego w wyniku badań

2009-09-24  
ST 40

laboratoryjnych na koncentrat płynu lub płyn do spryskiwaczy szyb samochodowych, pobierany jest tylko podatek VAT w kwocie około 35 tysięcy złotych.

Nadmieniam, że przy prawidłowej taryfikacji alkoholu etylowego do kodu 2207 CN powinny być pobrane należności w kwocie około 4,5 miliona złotych, w tym cło około 30 tysięcy, podatek akcyzowy w kwocie około 3,6 miliona i podatek VAT około 870 tysięcy złotych.

Od 2005 roku do dnia 23 listopada 2007r. , w oparciu o ewidencyjne dane i łatwe do zweryfikowania na podstawie zalegającej dokumentacji celnej, odprawiono w procedurze dopuszczenia do obrotu Medyce ponad 500 takich cystem, dlatego też Skarb Państwa mógł utracić kwotę powyżej 2,235 miliarda złotych z tego : 1,8 miliarda z tytułu podatku akcyzowego i 435 milionów PLN w podatku VAT.

Jednocześnie nie pobrano blisko 15 milionów zł cła, a tym samym nie odprowadzono takiej kwoty do budżetu Wspólnoty Europejskiej, co może skutkować dla państwa nałożeniem kary pieniężnej.

Natomiast w okresie od 24.11.2007r. do 28.12.2007r. tj. po wejściu w życie zmiany przepisów dotyczących zwolnień od podatku akcyzowego odprawiono w Medyce ponad 10 cystem przywiezionego z Ukrainy alkoholu etylowego skażonego, w trybie przyjętym wcześniej dla płynu do spryskiwaczy szyb samochodowych.

Mogły zatem w tym powstać uszczuplenia należności w łącznej kwocie ponad 45 mln złotych.

Z powyższego wynika, że nie zmieniły trybu kontroli celnej te nowe przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 października 2007r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie zwolnień od podatku akcyzowego /Dz. U. Nr 196, poz. 1416/, z których jednoznacznie wynika, iz przedmiotem importu ma być płyn do spryskiwaczy, a nie alkohol etylowy skażony, zmieniany po badaniach laboratoryjnych na granicy w Medyce na koncentrat płynu lub płyn do spryskiwaczy.

Nie są tym samym także przestrzegane wytyczne zawarte w piśmie Departamentu Podatku Akcyzowego i Ekologicznego Nr AE.III/033/18/FLL/07/5553 z dnia 30 listopada 2007r.

Dokonywane zgłoszenia celne SAD potwierdzają stosowanie nadal przyjętej wcześniej praktyki zwalniania z akcyzy importowanego z Ukrainy alkoholu etylowego skażonego, klasyfikowanego w dokumentach przewozowych do kodu 2207 CN, ponieważ jest zgłaszany do procedury dopuszczenia do obrotu jako koncentrat płynu do spryskiwaczy szyb samochodowych w/g kodu CN 3820.

Wydaje mi się, że występujące do chwili obecnej nieprawidłowości są głównie wynikiem prawa powielaczowego stosowanego przez przełożonych, którzy zarówno poprzez ustalony tryb kontroli celnej, jak i poprzez wydawanie poleceń czy wytycznych, wymuszają na podwładnych funkcjonariuszach dokonywanie takich odpraw celnych.

Za zgodność:  
m.p.  
STW

Biuro Celne i Skarbowe  
Podział Celny  
SEKRETARIAT  
7000 08-24

Jednocześnie przełożeni jakby wspierali atmosferę nacisku i presji ze strony agencji celnych, w szczególności ze strony Agencji Jass – Fbg w Medyce, której działania wynikają z układów i powiązań rodzinnych z funkcjonariuszami celnymi, pełniącymi funkcje kierownicze zarówno w Izbie Celnej, jak i Urzędzie Celnym w Przemyślu. Ponadto przełożeni bezwzględnie egzekwują wykonywanie wydanych poleceń oraz wyraźnie grożą konsekwencjami służbowymi i dyscyplinarnymi, co dowodzi o stosowaniu wobec mnie i funkcjonariuszy Oddziału Celnego Medyka – Żurawica szeroko pojętego mobbingu.

Jako przykładowa może być sprawa Pana Arkadiusza Kubali – p.o. kierownika zmiany w tym oddziale i jednego z najbardziej kompetentnych funkcjonariuszy, wobec którego przełożeni podjęli działania zmierzające do kilkakrotnego jego ukarania poprzez: pozbawienie nagrody pieniężnej za II półrocze, cofnięcie powierzenia obowiązków kierownika zmiany i obciążenie kosztami postępu cysterny w kwocie ponad 4500 zł.

A to wszystko dlatego, że funkcjonariusz zbyt dociekliwie kontrolował i kontroluje dokumenty zgłoszeń celnych, gdzie dostrzega niezgodności pomiędzy towarem określonym w dokumentach przewozowych tj. alkoholem etylowym skażonym, a deklarowanym w zgłoszeniach celnych SAD koncentratem płynu do spryskiwaczy szyb samochodowych, które nie są bez znaczenia dla Skarbu Państwa i budżetu Wspólnoty.

Występująca sytuacja wskazuje również, że przy odprawach celnych innych towarów mogą być wykorzystywane układy i powiązania rodzinne oraz inne zależności.

Znalazło to przykładowe odzwierciedlenie w kontroli celnej prętów stalowych dla firmy FŁT Polska sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie ul. Łucka 7/9, gdzie na szczęście pozytywna ekspertyza próbki prętów dokonana na wniosek Oddziału Medyka – Żurawica przez Instytut Zaawansowanych Technologii Wytwarzania w Krakowie ( pismo znak B6/124/2007 z dnia 08.11.2007r.), uratowała mnie i podległych mi funkcjonariuszy celnych przed konsekwencjami służbowymi oraz zarzutami prokuratorskimi podnoszonymi przez Agencję Celną Jas-Fbg w Medyce za niezasadne zatrzymanie towaru na granicy, w sytuacji biernej postawy Kierownictwa Urzędu Celnego w Przemyślu.

Tymczasem jego zatrzymanie było jak najbardziej konieczne, ponieważ w trakcie weryfikacji zgłoszenia celnego funkcjonariusze zakwestionowali taryfikację prętów stalowych i stwierdzili brak wymaganego pozwolenia przywozu w ramach kontyngentu ilościowego, a tym samym zaszła potrzeba pobrania próbek prętów do badań laboratoryjnych mających na celu ostateczne określenie prawidłowej taryfikacji towaru.

Innym przykładem niezdrowych układów z agencjami celnymi jest podejście przełożonych do Agencji Celnej Eurologistyka Przemyśl – Krówniki, która obsługuje bazę przeładunkową na tamtejszej bocznicy kolejowej, odległej o około 10 km od granicy państwowej, w Medyce, znajdującej się w obszarze działania Oddziału Celnego w Przemyślu.

Za zgodność:  
SML

SECRETARIAT  
2008-05-24  
4

Agencja celna dokonuje zgłoszeń celnych części towarów przewożonych koleją przez przejście graniczne w Medyce, obsługiwane przez Oddział Celny Medyka – Żurawica i specjalnie dla niej Kierownictwo Izby Celnej i Urzędu Celnego w Przemyślu zastosowało wyjątkowe rozwiązanie, bowiem została ustanowiona droga celna do drugiego oddziału celnego, pod drodze z granicznego oddziału, a tym samym ustalono specjalny tryb przekazywania z Medyki towarów do bocznic kolejowej w Krównikach.

Moim zdaniem w tym przypadku powinna być tylko stosowana procedura tranzytu w systemie NCTS, co wielokrotnie pisałem i wnioskowałem, lecz moje prośby i propozycje były i są odbierane przez przełożonych jako przejawy nieposłuszeństwa, wręcz niesubordynacji, co znalazło ostatnio potwierdzenie w przykrej dla mnie rzeczywistości przed Świętami Bożego Narodzenia, ponieważ zostałem pozbawiony nagrody pieniężnej za II półrocze 2007r.

Jednocześnie z tą sprawą i nie tylko, związany jest problem braku ze strony Naczelnika Urzędu Celnego w Przemyślu, uregulowania kwestii obszaru działania poszczególnych oddziałów celnych, będących w jego właściwości miejscowej, ustalonej przez Ministra Finansów. Jest to ważne zagadnienie, chociażby dla obsługiwanych osób i podmiotów prowadzących działalność w zakresie wymiany towarowej z granicą, lecz jakoś nie dostrzegane przez przełożonych, pomimo nawet zalecenia ze strony Izby Celnej w Przemyślu.

Na kanwie poruszanych spraw organizacyjnych występuje także niedostateczne zainteresowanie zagadnieniem pragmatycznej współpracy z Zakładem Przewozów PKP Cargo S.A. w Przemyślu, w szczególności w zakresie pomiędzy Sekcjami PKP Cargo w Medyce a Oddziałem Celnym Medyka – Żurawica.

Ostatnie takowe porozumienie z 2002 roku nie spełnia wymogów prawnych od 1 maja 2004 roku, a także nie odpowiada faktycznym uwarunkowaniom i potrzebom, dlatego też sprzyja powstawaniu różnych nieprawidłowości w kontroli kolejowej i celnej sprawowanej na stacji granicznej w Medyce i w Żurawicy.

Jako przykładowe mogą posłużyć zdarzenia usunięcia wagonów, a nawet składów pociągów towarowych spod dozoru celnego i nie podjęcie przez Kierownictwo Urzędu Celnego w Przemyślu wobec przewoźnika PKP Cargo wymaganego postępowania karnego skarbowego lub innych działań przeze mnie wnioskowanych.

Ponadto okoliczności tych zdarzeń wskazują na to, że występuje duże prawdopodobieństwo celowego działania grupy osób związanych z przemysłem, zwłaszcza towarów akcyzowych, o czym świadczy dobitnie wypadek śmiertelny jaki miał miejsce w dniu 19 października 2007r. na stacji PKP w Żurawicy, w trakcie wyjmowania przez 2 ludzi /niezatrudnionych na PKP/ przemycanych z Ukrainy 1500 kartonów papierosów, z kontenera będącego w składzie pociągu towarowego, który z pominięciem kontroli celnej odjechał ze stacji granicznej w Medyce.

Za zgodność:  
m.p.  
*[Signature]*

Nadmieniam, że w dniu 29.10.2007r. kolejny pociąg został usunięty przez pracowników PKP Cargo w Medyce spod dozoru celnego.

Trudna, złożona i być może kryminogenna sytuacja jaka występuje na kolejowym przejściu granicznym w Medyce nie jest dla mnie obojętna, wręcz mnie martwi dlatego, że moje wysiłki i różnorakie działania nie odnoszą pożądanego rezultatu. Takim stanem rzeczy jestem zdesperowany i bezradny, podobnie jak funkcjonariusze całego oddziału, gdzie kilkunastu z nich, tak jak ja prawie całe życie związaali z tą służbą i mają duże poczucie powierzonego obowiązku dla dobra społeczeństwa, państwa i służby celnej.

Pomimo, że Oddział Celny Medyka – Żurawica, którym kieruję od czerwca 2003r. daje najwięcej wpływów do Skarbu Państwa, spośród wszystkich oddziałów funkcjonujących w obszarze działania Izby Celnej w Przemysłu /około 400 milionów złotych rocznie/, to jest najbardziej zaniedbanym, zwłaszcza w zakresie infrastruktury koniecznej do przeprowadzania rewizji celnej, w tym występują braki urządzeń do prześwietlania towarów i wagonów.

Zachodzi duże prawdopodobieństwo, że przejście kolejowe w Medyce jest wykorzystywane do przemytu na wielką skalę różnych towarów, w tym nie jest także wykluczone zagrożenie przemytem towarów podwójnego zastosowania oraz broni i materiałów służących do działań terrorystycznych.

Wymuszony przez nieodpowiednią infrastrukturę system kontroli celnej polegający głównie na kontroli dokumentów na przewożone towary, nie eliminuje takiego zagrożenia dla bezpieczeństwa państwa, dlatego też z tego punktu widzenia, tym bardziej trudno zrozumieć działania przełożonych jeszcze bardziej ograniczające możliwości dokonywania należytej kontroli celnej, wręcz wymuszające na podwładnych naruszanie przepisów prawa wspólnotowego i krajowego.


Takie działania przełożonych mogą generować, a faktycznie generują od dłuższego czasu poważne straty dla Skarbu Państwa i budżetu Wspólnoty, dlatego też mogą skutkować pociągnięciem do odpowiedzialności karnej, zarówno mnie jak i podległych funkcjonariuszy celnych, którzy w atmosferze nacisku i presji, wręcz mobbingu wykonywali polecenia przełożonych w trakcie kontroli celnej towarów przewożonych przez granicę w Medyce, wiedząc o tym, że występuje duże prawdopodobieństwo ich niezgodności z obowiązującym prawem. Z tego powodu jako funkcjonariusz państwowy jestem zobowiązany do powiadomienia także organów ścigania.

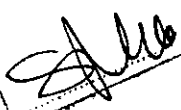
Reasumując powyższe zwracam się do Pana Ministra o podjęcie interwencji w poruszanych sprawach, za co z góry serdecznie dziękuję.

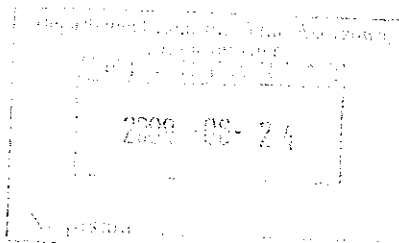
Za zgodność:  
m.p.  
ST M

Biuro Skarbu Państwa  
Izba Celna  
SEKRETARIAT  
2008 08 24

Jednocześnie wyrażam gotowość do dalszego pełnienia służby po zakończonym leczeniu, ponieważ ludzie w takim wieku jak ja, w granicach 50 lat są potrzebni Polsce, co podkreślił Pan Premier Donald Tusk w swoim expose.

z poważaniem  
  
Władysław Zmuda

Za zgodność:  
m.p.  


  
2009-08-24

Związek Zawodowy  
Celnicy PL  
Ul. Szpitalna 3b, 5-7  
45-010 Opole

Nysa, dnia 20.02.2009r.

CA-XI  
23.02.2009  
Przebieg

CA + AE  
PODSEKRETARZ STANU  
Szef Służby Celnej  
Jacek Kapica

Nr: ZZ Celnicy PL - 25709

Sekretariat  
PODSEKRETARZA STANU  
SZEFA SŁUŻBY CELNEJ  
JACKA KAPICY  
2009 -02- 20  
KPJ- 448/09

Pan  
Jacek Kapica  
Szef Służby Celnej

Departament Kontroli Celno-Akcyzowej  
Kontroli Cier  
SEKRETARIAT  
2009 -02- 23  
Nr pisma ..... 448 PKP

Szanowny Panie Ministrze.

Wzrost  
1,70 m  
Ciężar ciała  
70 kg

Od roku 2003 w Polsce nasilał się praktycznie niekontrolowany obrót nie opodatkowanym i bardzo słabo skażonym spirytusem technicznym w postaci 96% alkoholu etylowego. Występował pod przykrywką wyrobów technicznych zawierających 96% alkoholu etylowego z dodatkiem śladowych ilości kilku innych substancji. Miało to uzasadniać przekwalifikowanie alkoholu do innej, będącej zwykle poza szczególnym nadzorem grupy taryfowej (np. typu podpałki do grilla, koncentraty rozpuszczalników, koncentraty odmrażające i myjące lub bakteriobójcze itp.). Alkohol ten jak i wyroby go zawierające, praktycznie wprost lub po bardzo niewielkich zabiegach nadawały się do bezpośredniego spożycia. Problem systematycznie od co najmniej 2003r. poruszali pracownicy Służby Celnej, media, posłowie. Proceder z roku na rok generował olbrzymie i nienależne zyski dla nieuczciwych przedsiębiorców i przestępców kosztem coraz większych strat budżetu państwa, które szacować można w akcyzie nawet na 2 miliardy złotych rocznie, a w innych podatkach (VAT, dochodowy) na co najmniej również 2 mld zł. Podważał fundamenty demokratycznego państwa prawa. Jednocześnie poprzez całkowitą bezkarność sprawców demoralizował zarówno obywateli jak i narażał na szwank etyczne i merytoryczne wizerunki wielu wysokich urzędników państwowych. Ponadto doprowadzono do ogromnego zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi, stosunków gospodarczych. Prawie nieskrępowany dostęp do taniego alkoholu jest przyczyną wprowadzania społeczeństwa w alkoholizm oraz problemów z tym związanych, takich jak wypadki, kalectwo, absencje, choroby a nawet zgony. Problem może rocznie dotyczyć szacunkowo nawet 80 mln litrów spirytusu technicznego, z czego prawdopodobnie minimum połowa dostała się na rynek spożywczy, co stanowi ok. 30-40 % legalnego obrotu.

Cały proceder był możliwy z powodu bardzo łatwego i słabo kontrolowanego dostępu do zwolnionego (często bez żadnych warunków) alkoholu etylowego, z powodu słabego (a w praktyce śladowego i źle kontrolowanego) skażenia alkoholu oraz praktycznie całkowitego zdjęcia kontroli nad zużyciem i obrotem alkoholem „skażonym” lub alkoholem zawartym w wyrobach przemysłowych.

Za zgodność z oryginałem

[Signature]

Przepisy dopuszczały, by do formalnego skażenia spirytusu wystarczało użycie śladowych ilości substancji o nazwie bitrex, z którego mógł być bardzo łatwo oczyszczony np. podchlorynem sodu, węglem aktywnym, czy w wyniku prostej destylacji, która oddzielała zarówno bitrex jak i środki powierzchniowo czynne. Sposoby pozbycia się bitrexa opisywane były i tym samym musiały być znane Ministerstwu Finansów od roku co najmniej 2003r.

Nadużycia ułatwiało dodatkowo osłabianie nadzoru nad alkoholem nieskutecznie skażonym czy ustanowienie stawki zero dla niektórych wyrobów zawierających 96% alkoholu etylowego i wyłączenie tym samym tych wyrobów z nadzoru sznp, w tym odejście od przetwarzania wyrobów i zawartego w nich alkoholu w składach podatkowych, co jednoznacznie w obliczu nie reagowania na liczne sygnały ostrzegawcze nieskuteczności skażenia, było cichą zgodą prawodawcy i Ministerstwa Finansów na nadużycia.

W związku z powyższym w rzeczywistości umożliwiało to niekontrolowany obrót słabo skażonym (lub nieskażonym) alkoholem etylowym stanowiącym 96% składu wyrobów produkcji krajowej, nabywanych wewnątrzspółnotowo oraz importowanych. Spirytus techniczny kierowany był przez łańcuszek firm i pośredników do konsumpcji. Alkohol etylowy dystrybuowany na rynek spożywczy pod przykryciem wyrobów przemysłowych wypierał z niego legalny i opodatkowany alkohol generując ogromne, wspomniane wyżej straty. Ponadto występuje duże prawdopodobieństwo, że liczne podmioty dokonujące importu takich wyrobów, mimo obowiązku podatkowego, nie deklarowały i nie odprowadzały, do co najmniej 23 listopada 2007r., należnego od alkoholu etylowego (zawartego w wyrobach importowanych i w wyrobach nabytych wewnątrzspółnotowo) podatku akcyzowego. Proceder ułatwały niespójne i niedbale napisane przepisy licznych rozporządzeń zmieniane ponadto tak, że mimo alarmujących sygnałów z roku na rok ułatwały działania przestępców i nieuczciwych przedsiębiorców powodując zwiększanie strat budżetowych i wzrost zagrożeń społecznych i gospodarczych. W roku 2005 zlikwidowano szczególny nadzór nad wyrobami zwolnionymi, w 2006r. zlikwidowano komórki operacyjne w Służbie Celnej. W 2007r. wydano „Instrukcję postępowania pracownika sznp podczas skażenia alkoholu etylowego”, w której jako istotny element nadzoru państwowego, obok prób państwowych, wskazano jako wiarygodne dla celów kontroli, próby pobierane samodzielnie i niezgodnie z Polskimi Normami przez kontrolowany podmiot, co wykluczyło możliwość ich wykorzystania jako dowodu w postępowaniu podatkowym lub karnym.

Wobec powyższego, w obszarze zwolnień alkoholu od podatku akcyzowego krajowe przepisy prawa, co najmniej od 1.05.2004r., nie gwarantowały i nie gwarantują prawidłowego i uczciwego stosowania takich zwolnień oraz nie zapobiegają wszelkim ewentualnym wypadkom uchylania się, omijania lub naruszania tych przepisów tj. nie spełniają warunków wynikających z art. 27 Dyrektywy Rady z dnia 19 października 1992r w sprawie ujednoczenia struktury podatków akcyzowych od alkoholu i napojów alkoholowych /92/83/EEC/. Polskie przepisy umożliwiały nieskuteczne skażenie alkoholu zwolnionego ze względu na przeznaczenie do celów technicznych, preparatem łatwym do wytrącenia, umożliwiały obrót takim alkoholem poza nadzorem Służby Celnej to dodatkowo, na wyroby zawierające do



96% nieskutecznie skażonego alkoholu, ustalały stawkę zero. To wyłączało w oczach wielu urzędników takie wyroby spod nadzoru, w tym szczególnego nadzoru podatkowego jako wyroby które jakoby ze względu na stawkę „zero” nie podlegają procedurze zawieszenia lub zwolnienia. W wielu przypadkach alkohol nie był przemieszczany w procedurze zawieszenia i nie był zwolniony od akcyzy, tym samym niejako „zapominano” o zawartym w tych wyrobach alkoholu etylowym (ze stawką akcyzy 4550 zł/ hl 100% alkoholu etylowego).

W związku z powyższym i mając na uwadze:

- troskę o zdrowie i życie wielu obywateli, troskę o dobro budżetu państwa, który w ostatnich latach stracił prawdopodobnie ponad 10 mld zł,
- dobro młodego demokratycznego państwa prawa
- troskę o dobre imię Służby Celnej i jej funkcjonariuszy oraz pracowników, szczególnie w roku 90-lecia Służby Celnej,
- warunki bytowe i przyszłość funkcjonariuszy, urzędników i pracowników wynagradzanych z budżetu państwa w kontekście zagrożenia wypłat w związku z brakami środków budżetowych spowodowanych m.in. niewątpliwie poprzez wymienione nadużycia; oraz
- mając świadomość, że w niedalekiej przyszłości może dojść do niesłusznego narażenia na odpowiedzialność karną i dyscyplinarną wielu szeregowych funkcjonariuszy i pracowników Służby Celnej (jak to już miało miejsce w przeszłości) z tytułu realizacji wadliwych i nierzetelnych przepisów czy wykonywania wadliwych poleceń przełożonych,
- licząc, że można wykryć i wyeliminować nieuczciwych czy niekompetentnych urzędników beztrąsko wpływających na honor, byt i los podległych pracowników i los obywateli, oraz
- realizując brzmienie art. 4 ustawy z dnia 23 maja 1991r o związkach zawodowych tj. broniąc godności, praw i interesów materialnych i moralnych funkcjonariuszy i pracowników oraz chcąc upewnić się co do postawionych powyżej tez, zwracamy się z wnioskiem o udzielenie informacji w następującym zakresie:

1. Czy dziś, w dobie zmian przepisów ustawy o podatku akcyzowym, znane są Ministerstwu Finansów dokładne przyczyny i mechanizmy oraz sprawcy nadużyć w obrocie zwolnionym od akcyzy alkoholem skażonym oraz alkoholem skażonym stanowiącym zwykle 96% zawartości różnych wyrobów? Czy znane są dokładne straty budżetu związane z tymi nadużyciami tj. z powodu kilkuletniego nieskrępowanego przenikania alkoholu technicznego na rynek spożywczy, gdzie wypierał on i nadal wypiera alkohol spożywczy, a proceder ten od 2003r generował i nadal generuje ogromne straty w budżecie państwa (akcyza, podatek dochodowy, VAT ) rujnując zdrowie Polaków i poprzez alkoholizm życie tysięcy polskich rodzin? Czy za ten stan rzeczy odpowiedzialność poniósł jakikolwiek urzędnik Ministerstwa Finansów lub właściwy decydent i czy próbowano w drodze kontroli wewnętrznej lub innego postępowania wyjaśnić, kto w Ministerstwie Finansów ponosi odpowiedzialność za zaistniałą sytuację?

Za zgodność z oryginałem

*[Podpis]*

2. Czy Ministerstwo Finansów było informowane przez funkcjonariuszy, jednostki Służby Celnej lub meldunki innych służb o istocie problemu, czyli o nieskuteczności skazania alkoholu bitrexem, ~~łatwości w jego wytrąceniu przy pomocy nieskomplikowanych i taniach sposobów oraz braku~~ możliwości skutecznego nadzoru nad procesem skazania oraz o zasięgu dystrybucji często nieskażonego prawidłowo dla celów zwolnienia od podatku akcyzowego (czy nieskuteczne skazonego) alkoholu oraz fackie niedeklarowania przez niektóre podmioty importujące lub nabywające wewnątrzspółnotowo należnej akcyzy od alkoholu zawartego w tych wyrobach? Czy możliwe jest że Ministerstwo Finansów z założenia osłabiało nadzór nad wyrobami akcyzowymi zwolnionymi od podatku akcyzowego? Czy może było to jedynie działanie samowolne i podstępne nielicznej grupy urzędników i ekspertów tworzących projekty rozporządzeń?
3. Czy informacje o zagrożeniu przestępczością, związaną z obrotem odkażonym spirytusem, były znane w Ministerstwie Finansów przed wydaniem rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 kwietnia 2004r w sprawie obniżenia stawek podatku akcyzowego /Dz U nr 87 poz. 825/. W rozporządzeniu tym nie wymieniono niektórych towarów akcyzowych określonych w ustawie o podatku akcyzowym, natomiast w poz. 29 załącznika nr 1 oraz załącznika nr 2 zawarto zapis, iż stawka akcyzy na wyroby niewymienione w poz. 1-28 wynosi zero. Taki zapis mógł być przyczyną matactwa i niezgodnego z prawem omijania obowiązku podatkowego w akcyzie w przypadku wyrobów importowanych, co najmniej do dnia 23.11.2007r., w którym oficjalnie zwolniono alkohol w kilku wyrobach przemysłowych. Stawka „zero” na wyroby zawierające 96% alkoholu etylowego sprzyjała próbom oszukania organów podatkowych i wywoływała u mniej wtajemniczonych wrażenie że wyrób i jego składniki nie podlegały opodatkowaniu i nie podległy szczególnemu nadzorowi podatkowemu, gdy tymczasem stawka podatku akcyzowego od alkoholu zawartego w tych wyrobach wynosiła 4.550 zł od 1 hl alkoholu etylowego 100% vol i winna być zapłacona z chwilą importu, gdyż alkohol ten jako zawarty w wyrobach importowanych nie był wg. wielu ekspertów objęty zwolnieniem od podatku akcyzowego.
4. Dla całkowitej jasności stanowisk prosimy o odpowiedź czy alkohol etylowy skażony zawarty w importowanych do Polski od dnia 1.05.2004r. do dnia 23.11.2007r. wyrobach przemysłowych w tym w wyrobach akcyzowych ze stawką „zero” i oznaczonych innymi kodami CN niż kod CN 2207, a zawierających alkohol etylowy w ilości powyżej 1,2% , posiadał stawkę 4550 zł/ hl 100% alkoholu etylowego? Czy w przedmiotowym okresie w chwili importu był on zwolniony od podatku akcyzowego? Jeżeli tak, to na podstawie jakich przepisów? Czy obowiązek podatkowy z tytułu importu takiego alkoholu (zawartego w wyrobach importowanych) w przedmiotowym okresie przechodził, z chwilą importu, w zobowiązanie podatkowe? Czy też podmiot mógł w tej sytuacji korzystać z procedury zwolnienia alkoholu od podatku akcyzowego? Jak zdaniem Ministerstwa Finansów szczegółowo kształtowało się zobowiązanie podatkowe do alkoholu etylowego zawartego w importowanych wyrobach przemysłowych, na przestrzeni od 1.09.2003r do chwili obecnej, zawierających powyżej 1,2 % alkoholu, bez względu na CN, a w szczególności

zawartego często w ilości 96% w importowanych rozpuszczalnikach oznaczonych kodem CN 3814 00 19, w środkach zapobiegających zamarzaniu i pozostałych płynach usuwających oblodzenie, zawierających w swym składzie alkohol etylowy oznaczony kodem CN ex 3820 00 00 oraz w produktach ułatwiających rozpalanie ognia, zawierających w swym składzie alkohol etylowy i innych wyrobach przemysłowych gdzie alkohol stanowi powyżej 1,2 % i nie znajdował się w procedurze zawieszenia?

5. Czy w latach 2003-2009 wszyscy importerzy wyrobów przemysłowych zawierających powyżej 1,2 % alkoholu etylowego, a w szczególności gdy wyroby zawierały 90-96% alkoholu, zadeklarowali właściwą stawkę podatku akcyzowego od zawartego w wyrobach importowanych alkoholu etylowego, a jeżeli nie, to czy były wdrożone kontrole postimportowe lub podatkowe u importerów takich towarów? Czy w przypadku korzystania ze zwolnienia dla zawartego w wyrobach alkoholu, wyrób importowany i zawierający zwykle 96% alkoholu w praktyce wadliwie skażonego dla celów podatkowych, był monitorowany co do dalszego jego przeznaczenia? Czy było monitorowane jego dalsze wykorzystanie? Szczególnie, że były to koncentraty, z których często miał powstać przykładowo płyn do rozmrażania lub mycia szyb czyli planowana była dalsza produkcja. Czy prawdą jest, że duża część tych wyrobów bez zmiany stężenia alkoholu i bez innych czynności, a jedynie po rozlaniu była sprzedawana na paragony? Czy „produkcja” (rozlew i możliwe oddziaływanie innymi substancjami czyli możliwość prowadzenia wtórnej produkcji alkoholu w tym produkcji wyłącznie alkoholu etylowego lub jego odkażanie) była przez służby MF monitorowana? Czy poszczególni funkcjonariusze celni, izby celne lub urzędy celne były od września 2003r informowane centralnie o prawdopodobieństwie nadużyć w związku z importem takich wyrobów, lub czy byli centralnie przez Ministerstwo Finansów zapoznawani z mechanizmami lub możliwością pojawienia się zagrożeń przy skażaniu, produkcji, imporcie czy nabyciu lub innym obrocie alkoholem etylowym? Co działo się z informacjami o nieprawidłowościach jakie przekazywali do swoich przełożonych funkcjonariusze i pracownicy Służby Celnej badający przedmiotową problematykę?
6. Czy zostały uchylone z urzędu przez Ministerstwo Finansów wszystkie interpretacje indywidualne, w których organy udzieliły interpretacji, że obciążenie akcyzowe lub stawka akcyzy od wyrobów akcyzowych klasyfikowanych do kodu CN 38200000 i PKWiU 24.66.33 wynosi „zero”, a nie wskazywały w interpretacjach, że akcyza od zawartego w tych wyrobach alkoholu jest równa obowiązującej w Polsce stawce akcyzy dla alkoholu etylowego oznaczonego w tym wyrobie kodem CN 2207 i w przypadku wyrobów importowanych lub nabywanych wewnątrzspółnotowo alkohol ten nie jest zwolniony od podatku (w stosownych okresach kiedy zwolniony nie był)?
7. Czy przyczyną błędnych interpretacji i wynikających z tego strat dla skarbu państwa może być brzmienie Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 kwietnia 2004r. w sprawie obniżenia stawek podatku akcyzowego (Dz.U. Nr 87, poz. 825 z późn. zm.), w którym towar o kodzie CN 38200000 i PKWiU 24.66.33 – środki zapobiegające zamarzaniu, nie został wymieniony

Za zgodność z oryginałem

w pozycjach 1-28 załącznika nr 1 ani w pozycjach 1-23 załącznika nr 2, zatem zgodnie z brzmieniem odpowiednio poz. 29 załącznika nr 1 i poz. 24 załącznika nr 2 określona dla niego stawka podatku akcyzowego była ustalana w wysokości „0“, co wprowadzało w błąd niektóre organy podatkowe i niektórych podatników, szczególnie gdy nie zrozumieli oni lub nie chcieli rozumieć krajowej ustawowej i praktycznie identycznej jak unijna podatkowej definicji alkoholu etylowego obowiązującej od 1.05.2004r.?

8. Czy Ministerstwo Finansów przekazało do wszystkich urzędów celnych oraz izb celnych wytyczne w zakresie właściwego ustalania stawki akcyzy od wyrobów akcyzowych zawierających alkohol, a niewymienionych w rozporządzeniu w sprawie obniżenia stawek podatku akcyzowego? Czy informacje te umieszczono czytelnie w systemach informatycznych w tym w systemie ISZTAR?
9. Jakie powody zadecydowały o wyłączeniu w połowie roku 2005 m.in. alkoholu skażonego zwolnionego z podatku akcyzowego z nadzoru Służby Celnej w ramach procedury szczególnego nadzoru podatkowego, zawłaszcza wobec wiedzy o nieskuteczności skażenia i ciągłych meldunków o pojawieniu się na rynku spożywczym alkoholu niewiadomego pochodzenia ze śladami bitreksu i osadu pochodzącego z reakcji bitreksu z podchlorynem sodu? Czy po pierwszych analizach Laboratoriów Celnych, z których wynika że w badanym alkoholu technicznym nie stwierdza się minimalnej wymaganej prawem ilości środków skażających, a jedynie pewne ilości metanolu lub bardzo niebezpiecznego chloroformu, ostrzeżono o tym fakcie społeczeństwo?
10. Jakie są przyczyny wprowadzenia zwolnienia określonego w §18 ust. 1 pkt 8 Rozporządzenia z dnia 26 kwietnia 2004r w sprawie zwolnień od podatku akcyzowego /DzU nr 97 z 2004r z późn. zmianami/? Zgodnie z tym przepisem od 24 listopada 2007r. jest zwolniony z podatku akcyzowego alkohol etylowy zawarty w nabywanych wewnątrzspółnotowo, w opakowaniach jednostkowych o pojemności do 5 litrów, rozpuszczalnikach i rozcieńczalnikach złożonych organicznych pozostałych, zawierających w swym składzie alkohol etylowy, oznaczonych symbolem PKWiU ex 24.30.22-79 i kodem CN ex 3814 00 90, w środkach zapobiegających zamarzaniu i pozostałych płynach usuwających oblodzenie, zawierających w swym składzie alkohol etylowy, oznaczonych symbolem PKWiU ex 24.66.33-50 i kodem CN ex 3820 00 00 oraz w produktach ułatwiających rozpalamie ognia, zawierających w swym składzie alkohol etylowy, bez względu na symbol PKWiU i kod CN bez określenia obowiązku oraz norm skażenia i bez ustalenia warunków gwarantujących przestrzeganie warunków jego zwolnienia. Czy na podstawie tego przepisu było możliwe bezkarne i bez obowiązku zapłaty akcyzy przechowywanie na terenie Polski w wymienionych wyrobach w butlach do 5 litrów alkoholu nieskażonego bez obowiązku zapłaty akcyzy lub np. w postaci podpałki do grilla składającej się z alkoholu nieskażonego bez żadnych dodatkowych substancji jako wyrobu o kodzie 2207? Jakie są możliwości ujawnienia nadużyć wynikających ze zmiany przeznaczenia, skoro nie określono żadnych dodatkowych warunków zwolnienia? Przepis pozwala na bezkarne (bez możliwości wymierzenia podatku) przechowywanie na terenie Polski, poza procedurą zawieszenia, wyrobów zawierających 96% alkoholu

nieskażonego. Wyrób taki, nawet bez oczyszczenia, może zostać przeznaczony do spożycia i to bez wiedzy osób, którym zostanie podany do konsumpcji? Czy rozporządzenie z dnia 11 listopada 2007r. o zmianie rozporządzenia w sprawie zwolnień od podatku akcyzowego nie wydano, na przełomie wyborczym, pochepnie i niedbale legalizując jedynie stan patologiczny w obszarze alkoholu etylowego importowanego w wyrobach przemysłowych czy ułatwiając wręcz nieprawidłowości w obrocie alkoholem zawartym w wyrobach nabywanych wewnątrzspółnotowo?

11. W ostatnich miesiącach Służba Celna ujawnia hurtowe ilości alkoholu odkażonego, podrabianych wódek gatunkowych a nawet tradycyjnych nalewek wyprodukowanych z odkażonego spirytusu, które w swym składzie zawierają znaczne ilości szkodliwych dla zdrowia substancji? Z jakich powodów informacje o takich ujawnieniach nie są przekazywane opinii publicznej w celu ostrzeżenia społeczeństwa przed grożącym mu niebezpieczeństwem? Tylko w jednym przypadku funkcjonariusze celni ujawnili 14 tys. litrów alkoholu w postaci popularnych nalewek, w których dopuszczalna ilość trującego alkoholu metylowego została przekroczona 15 razy. Z jakich powodów nie przekazano natychmiast opinii publicznej ostrzeżenia przed spożyciem takich nalewek?
12. Czy brak uprawnień Służby Celnej do czynności operacyjno- rozpoznawczych w połączeniu z licznymi lukami w przepisach mógł mieć wpływ na rozwój patologii w obrocie alkoholem odkażanym, a więc spowodować ogromne straty dla budżetu oraz zagrożenie dla życia i zdrowia obywateli oraz utrudniać rozwój uczciwej konkurencji podmiotów na rynku alkoholu spożywczego i technicznego?
13. Czy jest prawdą, że w Izbie Celnej w Krakowie w 2006r rozwiązano grupę, która wykryła co najmniej w dwóch firmach nieprawidłowości przy skażaniu i zużyciu milionów litrów spirytusu oraz ujawniła, jako pierwsza w Polsce, mechanizmy oszustw?
14. Dlaczego Ministerstwo Finansów nie wprowadziło dla celów zwolnień podatkowych, co najmniej od 1.05.2004r., własnych, skutecznie zabezpieczających interes budżetu, zestawów skażających? 14/1
15. Kto w Ministerstwie Finansów jest odpowiedzialny za przygotowanie oraz opiniowanie projektów rozporządzeń, które umożliwiły widoczny gołym okiem rozwój patologii i ciągle pogłębianie się nieprawidłowości oraz sukcesywne osłabianie nadzoru nad alkoholem etylowym, a tym samym za sporządzanie przepisów sprzyjających powstawaniu i działaniu mafii alkoholowej i osłabiających budżet państwa?
16. Kto jest odpowiedzialny centralnie za nadzór nad wydawaniem interpretacji podatkowych, za nadzór nad prawidłowym stosowaniem zwolnień, monitorowanie procedur importu, nabycia oraz dystrybucji towarami korzystającymi ze zwolnień ze względu na przeznaczenie, koordynowanie kontroli prawidłowości przestrzegania zasad zwolnień oraz koordynowanie zwalczania przestępczości? 15
17. Z jakich powodów przez lata nie zmieniono przepisów dot. warunków skażania oraz nadzoru nad

obrotem skażonym alkoholem pomimo licznych alarmujących informacji o rozwoju patologii jakie do Ministerstwa Finansów przekazywała Służba Celna i społeczeństwo poprzez media i posłów?

Funkcjonariusze Służby Celnej od wielu lat są świadkami niepokojących zjawisk, które mają negatywny wpływ na funkcjonowanie Służby Celnej i które wyrażają się w postępującym osłabieniu zdolności kontrolnych Służby Celnej oraz stworzeniem sprzyjających warunków dla nadużyć kosztem bezpieczeństwa publicznego oraz wpływów do budżetu. Związek nasz wielokrotnie sygnalizował niezadowolenie w tej materii. W świetle prawa dochodziło do rozwoju patologii, który w naszej ocenie oraz funkcjonariuszy zajmujących się tematyką nie byłby możliwy bez udziału i akceptacji niektórych urzędników Ministerstwa Finansów. To w Ministerstwie Finansów powstało prawo w postaci wadliwych rozporządzeń i instrukcji, które stworzyło idealne warunki do nadużyć i istotnie utrudnia ujawnianie opisanego wyżej procederu. Szacuje się, że rocznie proceder ten pozwala zablokować w szarej strefie kilka miliardów złotych należnego budżetowi podatku akcyzowego, a jednocześnie wygenerować kilkanaście miliardów nielegalnego zysku który może być użyty na rozwój i zabezpieczenie nielegalnych interesów. Alkohol nieskutecznie skażony i nieprawidłowo zużyty oraz wadliwie nadzorowany jest niewątpliwie prawie w całości wykorzystywany do spożycia, chociażby z racji ogromnej różnicy w cenie (4zł/l spirytusu technicznego, z którego wyprodukować można ok. 5 butelek 40% wódki w sumarycznej cenie rynkowej ok. 100 zł, która wypiera z rynku alkohol o wartości akcyzy 45,5 zł). Alkohol od 2003r wręcz strumieniami wychodził spod kontroli Służby Celnej i rozlewał się na cały kraj, lecz nie była to wina szeregowych funkcjonariuszy i pracowników Służby Celnej, którzy próbowali wykrywać wszelkie nielegalne transporty i rozlewnie oraz zwalczali handel bazarowy alkoholem technicznym. Substancja skażająca była łatwo wytrącana, lub wobec wadliwej kontroli, w ogóle nie dodawana do alkoholu, zaś alkohol techniczny po opuszczeniu składów podatkowych czy zakończeniu procedury importu lub wewnątrzwspólnotowego nabycia był rozlewany do mniejszych opakowań i sprzedawany w postaci spirytusu lub przeznaczany do nielegalnej produkcji „gatunkowego” alkoholu, a następnie rozprowadzany na bazarach, do gastronomii czy do legalnych hurtowni i sklepów. Proceder był groźny nie tylko dla finansów państwa ale dla zdrowia społeczeństwa, skutki to także alkoholizm, choroby i przypadki zgonów (alkohol techniczny nie podlega kontroli jakości i zawiera substancje szkodliwe dla zdrowia) oraz wzrost przestępczości, korupcja i łamanie prawa. Proceder w tak ogromnej skali zagraża wszelkim prawnym stosunkom i strukturom państwa oraz zasadom uczciwej konkurencji. Proceder jest groźny dla porządku prawnego i podstaw państwa prawa. Alkohol produkowany z odkażonego spirytusu był wykorzystywany nawet do kupowania głosów wyborców w wyborach samorządowych.

Istnieje poważne ryzyko, że osoby odpowiedzialne za opisane nieprawidłowości, uczestniczą wciąż w kształtowaniu prawa, w tym ustaw procedowanych obecnie przez Parlament z zakresu podatku akcyzowego i funkcjonowania Służby Celnej. Należy się spodziewać, że jeżeli dzisiaj osoby odpowiedzialne za ten stan rzeczy unikną odpowiedzialności, to niedługo ponownie osłabiać będą

operatywność i struktury Służby Celnej, a wdrażane w chwili obecnej prawo może zawierać szereg podobnych luk, uniemożliwiających skuteczne działanie Służby Celnej. Na tej sytuacji cierpią szeregowi funkcjonariusze i pracownicy Służby Celnej, pomawiani wciąż o różne niezawinione przez nich zaniechania, poddawani mobbingowi i despotycznie zarządzani. Służba Celna jest jednym z filarów bezpieczeństwa finansowego naszego państwa i Unii Europejskiej. Ze względu na szczególny charakter dalsze tolerowanie obecnego stanu i niszczenie prestiżu Służby i godności funkcjonariuszy jest szkodliwe dla bezpieczeństwa publicznego, również bezpieczeństwa funkcjonariuszy i pracowników. Graniczy z absurdem i ironią, że dzisiaj z dużym prawdopodobieństwem te same osoby, które są odpowiedzialne za ten stan rzeczy wpływają nieustannie na proces stanowienia prawa z zakresu podatku akcyzowego oraz na funkcjonowanie Służby Celnej.

W związku z powyższym, mając świadomość zagrożenia dla funkcjonariuszy celnych informujemy, że wszelkie próby nieuprawnionego zrzucania odpowiedzialności na funkcjonariuszy celnych i pracowników Służby Celnej za powstałe nadużycia spotkają się ze zdecydowaną reakcją naszego związku. Zwłaszcza, że są nam już znane przypadki mobbingu osób zaangażowanych w ujawnienie nadużyć.

Zwracamy się zarówno z prośbą o odpowiedź na postawione pytania, jak również z wnioskiem o wstrzymanie procesów legislacyjnych – niezależnie od etapu ich procedowania – w których mogły uczestniczyć osoby odpowiedzialne za opisany proceder, ustalenie osób odpowiedzialnych w Ministerstwie Finansów za ten stan rzeczy i odsunięcie ich w przyszłości od jakiegokolwiek wpływu na proces kształtowania prawa i funkcjonowanie Służby Celnej.

Z poważaniem:

*Przewodniczący*

*ZZ Celnicy PL*

*/-/*

*Sławomir Siwy*

Za zgodność z oryginałem.

*C. Proszowski*